

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

V Bruselu dne 21.9.2005
KOM(2005) 443 v konečném znění

2005/0188 (CNS)

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

o specifickém programu Kapacity, kterým se provádí sedmý rámcový program (2007 až 2013) Evropského společenství pro výzkum, technický rozvoj a demonstrace

(předložená Komisí)

DŮVODOVÁ ZPRÁVA (SMLOUVA O ES)

1. SOUVISLOSTI NÁVRHŮ

Návrhy pěti specifických programů vycházejí z návrhu Komise týkajícího se sedmého rámcového programu (2007–13) a přijatého dne 6. dubna 2005¹. Byla předložena struktura v podobě čtyř hlavních specifických programů – Spolupráce, Myšlenky, Lidé a Kapacity, z nichž každý odpovídá jednomu důležitému cíli evropské výzkumné politiky; další specifický program je určen pro přímé akce Společného výzkumného střediska. Komise bude předkládat návrhy „pravidel pro účast a šíření“, která se pro sedmý rámcový program uplatní.

Politické souvislosti a cíle jsou stanoveny ve sdělení „Budování evropského výzkumného prostoru (ERA) znalostí pro růst“². Specifické programy budou ke splnění těchto cílů a ke svému úplnému provedení vyžadovat zdvojnásobení rozpočtu, což Komise navrhuje.

Výzkum, technika, vzdělávání a inovace představují významný způsob, jak dlouhodobě a udržitelně vytvářet pracovní příležitosti. Rovněž jsou klíčem k hospodářskému růstu, konkurenceschopnosti, zdraví i kvalitě života a životního prostředí. Vedle programů Společenství v oblasti vzdělávání a inovací je tedy výzkumný rámcový program zaměřen na pokrok směrem ke znalostní ekonomice a společnosti. Specifické programy sedmého rámcového programu jsou navrženy tak, aby se ve spojení s nezbytným vnitrostátním a soukromým úsilím zaměřily na hlavní slabiny, pokud jde o úroveň, kvalitu a dopad evropského výzkumu. Šíření a předávání znalostí je klíčovou přidanou hodnotou evropských výzkumných akcí a budou přijata opatření pro zvýšení využívání jejich výsledků průmyslem, tvůrci politik a společností.

Evropa musí více investovat do výzkumu a je nezbytný nový důraz, má-li Evropská unie pokročit na cestě k cíli investovat ke konci roku 2010 do výzkumu 3 % svého HDP. Sedmý rámcový program k tomu přispěje jednak přímým financováním, ale také posílením dalších investic veřejného i soukromého sektoru do výzkumu.

Evropa potřebuje více výzkumných pracovníků, aby mohla zintenzívnit a zkvalitnit svůj výzkum. Vedle dalších akcí, jako jsou Evropská charta pro výzkumné pracovníky a vnitrostátní politická opatření, je sedmý rámcový program navržen tak, aby povzbudil více lidí k nastoupení a rozvoji profesní dráhy ve výzkumu a aby znovu přitáhl do Evropy špičkové talentované výzkumné pracovníky.

Finanční podpora na evropské úrovni nabízí příležitosti k posílení excelence a účinnosti výzkumu, čehož nelze dosáhnout na vnitrostátní úrovni. Specifické programy sedmého rámcového programu představují další konsolidaci Evropského výzkumného prostoru, čímž se dosáhne kritického množství a struktur v nových oblastech výzkumu a také novými prostředky, jakož se i dále podpoří volný pohyb myšlenek, znalostí a výzkumných pracovníků.

Při provádění specifických programů se v nejvyšší míře využije potenciál pro akce na úrovni EU, které posílí excelenci výzkumu, a to zejména prostřednictvím celoevropských soutěží

¹ KOM(2005) 119.

² KOM(2005) 118.

podepřených důsledným a nezávislým hodnocením návrhů. Z toho vyplývá nutnost rozpoznat a podporovat stávající excelenci všude, kde se v EU vyskytuje, jakož i vytvářet kapacity pro budoucí excelenci ve výzkumu.

Dopad specifických programů se rozšíří díky doplňkové povaze vůči ostatním politikám a programům Společenství, zejména vůči strukturálním fondům, programům pro vzdělávání a programu pro konkurenceschopnost a inovaci.

2. PŘEDCHOZÍ KONZULTACE

Při přípravě návrhů specifických programů byly zohledněny názory vyjádřené orgány EU, zejména názory Evropského parlamentu a Evropské rady, jakož i názory ostatních účastníků, včetně výzkumných pracovníků a uživatelů výsledků výzkumu. To zahrnuje probíhající diskuse a podněty související s návrhem rozhodnutí o sedmém rámcovém programu, rozsáhlé konzultace a podněty nashromážděné při přípravě uvedeného návrhu, jakož i další práci na určování budoucích priorit výzkumu, kterou například provádí evropské technologické platformy.

Návrh specifických programů vychází z důkladného posouzení dopadů vypracovaného pro návrh sedmého rámcového programu³, které pro každý navrhovaný specifický program prokázalo značnou a určitou přidanou hodnotu. Kromě toho návrhy zohledňují výsledek hodnocení rámcového programu po pěti letech.⁴

3. PRÁVNÍ HLEDISKA

Právním základem návrhu specifických programů je hlava XVIII Smlouvy, články 163 až 173, a zejména čl. 166 odst. 3 týkající se provádění rámcového programu specifickými programy.

4. PLNĚNÍ ROZPOČTU

Legislativní finanční výkazy přiložené ke každému návrhu rozhodnutí stanoví vliv na rozpočet a lidské a administrativní zdroje.

Komise hodlá zřídit výkonnou agenturu, která bude pověřena některými úkoly nutnými k provedení specifických programů Spolupráce, Lidé a Kapacity. Tento přístup se rovněž uplatní pro provádění programu Myšlenky (viz oddíl 7.2 níže).

³ SEK(2005) 430.

⁴ KOM(2005) 387.

5. SOUDRŽNÉ A PRUŽNÉ PROVÁDĚNÍ

5.1. Přizpůsobení novým potřebám a příležitostem

Je nanejvýš důležité, aby provádění specifických programů bylo dostatečně pružné, a zůstalo tak v čele vědeckého a technického rozvoje a reagovalo na vznikající potřeby vědy, průmyslu, politiky nebo společnosti. V tomto ohledu budou zejména důležité akce, které umožňují určit témata samotným výzkumným pracovníkům. V případě ostatních akcí to bude zajištěno především prostřednictvím pracovních programů, které se budou každoročně aktualizovat. To se bude provádět za pomoci výborů zástupců členských států, kde se předpokládá, že výbory budou jasně zaměřeny na pracovní programy. Revize mohou být prováděny častěji v případě nových priorit, které vyžadují neodkladnou reakci a vyvstávají zejména z nepředvídaných politických potřeb.

Toto víceleté plánování bude těžit ze široké škály podnětů s cílem zajistit, aby si podporované činnosti udržovaly přímý význam pro vyvíjející se výzkumné potřeby průmyslu a politik EU. Bude využito externí poradenství, mimo jiné pro každé téma v rámci specifického programu Spolupráce, s účinným multidisciplinárním obsazením a rovnováhou názorů akademické a průmyslové sféry.

Pokud jde o program Myšlenky, použije se úplně nový přístup, podle něhož se přípravou ročního pracovního programu pověří nezávislá vědecká rada, a to v rámci zřízení samostatné Evropské rady pro výzkum (viz oddíl 7.2 níže).

Prísun dalších vnějších podnětů, zejména pro program Spolupráce, bude usnadněn zejména od **evropských technologických platform** zřízených v různých oblastech, které by měly hrát významnou a dynamickou úlohu při zajišťování významu pro průmysl. Priority výzkumu určené ve strategických plánech výzkumu, které platformy definují, se dobře odráží v návrzích specifických programů a poskytnou důležité informace pro víceleté plánování.

Další fóra a skupiny mohou Komisi poskytovat včasné poradenství, pokud jde o nové priority v určitých oblastech, například Evropské strategické fórum pro výzkumné infrastruktury (ESFRI) a platformy zřízené za účelem zvážení strategických plánů výzkumu významných pro sociální či environmentální oblasti politik.

Důležitou novou příležitostí, kterou rámcový program poskytne, je inovační mechanismus financování – **finanční nástroj na sdílení rizik**, jenž se zaměřuje na podporu výdajů soukromého sektoru na výzkum a technický rozvoj, a to zlepšením přístupu k úvěrům Evropské investiční banky (EIB) pro velké evropské akce, které vyžadují kombinaci několika zdrojů financování, včetně úvěrů. Těmito velkými evropskými akcemi jsou „společné technologické iniciativy“ a velké projekty založené na spolupráci, které jsou přímo financovány z rámcového programu v rámci programu Spolupráce, jakož i nové projekty výzkumných infrastruktur financované v rámci programu Kapacity. V souladu s kritérii způsobilosti lze zvážit i další velké evropské projekty založené na spolupráci, například projekty ze systému Eureka. Předpokládaný příspěvek specifických programů vůči EIB značnělepší přístup k financování dluhů, a vytvoří tak značný pákový efekt na investice soukromého sektoru do výzkumu a technického rozvoje.

5.2. Průřezové otázky

Celkovou soudržnost provádění sedmého rámcového programu zajistí Komise, přičemž v případě programu Myšlenky plně zohlední zaručenou samostatnost a nezávislost Evropské rady pro výzkum.

Pracovní programy procházející napříč ostatními specifickými programy budou koordinovaně přezkoumávány, aby mohly být průřezové otázky plně zohledněny. Výbory zástupců členských států mají rovněž důležitou zodpovědnost, která spočívá v napomáhání Komisi při zajišťování účinné soudržnosti a koordinace provádění v rámci těchto specifických programů i napříč jimi. Z toho vyplývá potřeba značné míry koordinace v rámci členských států a mezi zástupci různých seskupení výborů.

V případech, kdy podporované akce mají velký význam pro více částí specifických programů Spolupráce, Lidé a Kapacity, se na základě zkušeností získaných se šestým rámcovým programem použijí společné výzvy. To bude zejména důležité pro témata výzkumu, která prochází napříč tématy programu Spolupráce, a takové výzvy budou v pracovním programu zřetelně označeny.

Důležité jsou zejména následující otázky, které prochází napříč specifickými programy Spolupráce, Lidé a Kapacity, a předpokládají se konkrétní opatření pro koordinovaný přístup:

- *Mezinárodní spolupráce*: Všechny tyto specifické programy jsou otevřeny mezinárodní spolupráci a mají v tomto ohledu zvláštní akce. Napříč celým rámcovým programem se použije strategický přístup na podporu excelence a konkurenceschopnosti evropského výzkumu, jakož i na zaměření se na konkrétní globální či regionální otázky, kde existuje vzájemný zájem a přínos. Bude zajištěn soudržný přístup napříč specifickými programy v souladu s touto strategií a program Kapacity bude mít v tomto směru hlavní úlohu.
- *Výzkumné infrastruktury*: Hlavní podpora výzkumných infrastruktur se bude provádět v rámci programu Kapacity a tento program zajistí koordinovaný přístup spolu s příslušnými výzkumnými činnostmi v jiných programech, zejména v programu Spolupráce.
- *Průřezový výzkum v oblasti politik*: V rámci útvarů Komise budou přijata opatření pro účinnou koordinaci, zejména pro zajištění, že činnosti budou nadále splňovat potřeby vývoje v oblasti politik EU. Za tímto účelem může víceleté plánování těžit z pomoci skupin uživatelů při různých útvarech Komise spojených s dotčenými politikami, a v této souvislosti bude vytvořena vnitřní struktura pro zajištění koordinace námořní vědy a techniky napříč příslušnými tematickými oblastmi.
- *Účast malých a středních podniků*: Účast malých a středních podniků (MSP) bude optimalizována napříč specifickými programy. Vedle posílených akcí specifických pro MSP v programu Kapacity: výzkumné zájmy MSP jsou zahrnuty do programu Spolupráce a témata zvláštního zájmu pro MSP budou dále určována v pracovních programech a výzvách k podávání návrhů; činnosti v programu Lidé budou klást zvláštní důraz na zapojení MSP; MSP se také budou moci účastnit programu Myšlenky. Předpokládaná zjednodušující opatření a zvýšená pružnost ve volbě vhodného režimu financování prospějí zejména účasti MSP.

- *Šíření a předávání znalostí:* Výrazným rysem specifických programů je potřeba povzbuzovat zavádění výsledků výzkumu, a to se zvláštním důrazem na předávání znalostí mezi zeměmi, napříč disciplínami a z akademické sféry do průmyslu, mimo jiné prostřednictvím mobility výzkumných pracovníků. Z tohoto hlediska je důležité zapojení potenciálních uživatelů do pomoci při definování priorit (zejména prostřednictvím evropských technologických platforem). Doplnující akce v rámci programu pro konkurenceschopnost a inovaci rovněž podpoří využívání výsledků výzkumu tím, že se zaměří na překážky inovací a posílí schopnosti v oblasti inovací.
- *Věda ve společnosti:* Tato činnost v rámci programu Kapacity bude rovněž hrát úlohu při zajištění, že se ve všech specifických programech řádně zohlední společenská hlediska a že se prohloubí interakce mezi vědci a širší veřejností.

6. ZJEDNODUŠENÍ A METODY ŘÍZENÍ

V provádění sedmého rámcového programu bude dosaženo značného zjednodušení, které navazuje na myšlenky uvedené v pracovním dokumentu Komise ze dne 6. dubna 2005 a na široký dialog s členskými státy a ostatními účastníky na základě uvedeného dokumentu. Mnoho navrhovaných opatření bude uvedeno v pravidlech pro účast a šíření, zejména za účelem značného snížení byrokratické zátěže, jakož i zjednodušení režimů financování a požadavků na výkaznictví.

V rámci specifických programů navrhovaná zlepšení zahrnují:

- zlepšení účinnosti a soudržnosti provádění svěřením administrativních úkolů výkonné agentuře;
- racionalizaci režimů financování, kdy provádění každého specifického programu využije nástroje nezbytné k dosažení cílů programu;
- jasnější uvedení kritérií hodnocení: budou součástí pracovních programů podle zásad stanovených v každém specifickém programu;
- jasně uvedené pracovní programy, aby potenciální účastníci byli dobře informováni o dostupných příležitostech, které splňují jejich konkrétní potřeby a zájmy. Například pracovní programy a výzvy v případě potřeby zdůrazní témata zvláštního zájmu pro malé a střední podniky, nebo témata, kde je prospěšná spolupráce s třetími zeměmi;
- zjednodušení v dalších hlediscích, například jednodušší schvalování projektů, nové režimy financování a podpory, jakož i podpora používání databází a informačních nástrojů pro zlepšení komunikace.

7. OBSAH SPECIFICKÝCH PROGRAMŮ

7.1. Spolupráce

Specifický program Spolupráce je navržen tak, aby získal vedoucí pozici v klíčových vědeckých a technických oblastech, a to prostřednictvím podpory spolupráce mezi vysokými školami, průmyslem, výzkumnými středisky a orgány veřejné správy v Evropské unii i ve zbytku světa. Předchozí rámcové programy demonstrují dopad takových akcí na

restrukturalizaci výzkumu v Evropě a na sjednocení a posílení zdrojů. Sedmý rámcový program tyto dopady více rozšíří a devět navrhovaných témat odpovídá hlavním oblastem pokroku znalostí a techniky, kde musí být podporován výzkum na špičkové úrovni, aby byly řešeny úkoly v oblasti sociální, hospodářské, oblasti veřejného zdraví, životního prostředí a průmyslu, kterým Evropa čelí.

Program představuje silné prvky kontinuity s předchozími rámcovými programy a staví na prokázané přidané hodnotě tohoto typu evropské podpory. Ve specifickém programu jsou navíc důležité novinky, jejichž provádění vyžaduje zvláštní uvážení:

- Zahájení **společných technologických iniciativ**⁵ jako reakce na potřebu ambiciózních celoevropských partnerství veřejného a soukromého sektoru urychlit rozvoj hlavních technologií. Byl určen první soubor iniciativ s jasnými cíli a výstupy v oblastech inovačního lékařství, nanoelektroniky, vestavěných počítačových systémů, vodíkových a palivových článků, letectví a řízení letecké dopravy, jakož i globálního sledování životního prostředí a bezpečnosti. Ty budou předmětem samostatných návrhů (např. podle článku 171 Smlouvy). Během provádění sedmého rámcového programu mohou být určeny další společné technologické iniciativy, například v oblastech výroby elektřiny s nulovými emisemi a obnovitelných zdrojů energie.
- Posílený přístup ke koordinaci vnitrostátních výzkumných programů. Úspěšný program **ERA-NET** bude pokračovat a bude se provádět v rámci příslušných témat. Stávající síť ERA-NET ze šestého rámcového programu budou moci podat následné návrhy s cílem prohloubit svou spolupráci nebo rozšířit konsorcia o nové účastníky, rovněž budou podpořeny nové projekty ERA-NET zaměřené na nová témata. Program bude rovněž otevřen veřejným orgánům plánujícím výzkumný program, který ale nebyl dosud zahájen. Kromě toho bude představen program ERA-NET plus, který podníká společné výzvy k předkládání nadnárodních výzkumných projektů organizovaných mezi mnoha zeměmi.
- Na základě zkušeností s Partnerstvím mezi evropskými a rozvojovými zeměmi pro klinické zkoušky (EDCTP), iniciativy podle článku 169, byly v úzké spolupráci s členskými státy určeny další čtyři **iniciativy podle článku 169**. Tyto iniciativy v oblasti asistovaného života v domácím prostředí, výzkumu Baltického moře a metrologie jsou uvedeny v rámci programu Spolupráce, v rámci programu Kapacity je zmíněna iniciativa podle článku 169 s cílem sdružit národní programy související s malými a středními podniky, které provádí výzkum. Během provádění sedmého rámcového programu mohou být určeny další iniciativy.
- Předpokládá se cílenější přístup k **mezinárodní spolupráci** v rámci každého tématu a napříč tématy, přičemž v pracovních programech je třeba v souladu s předpokládaným strategickým přístupem pro mezinárodní spolupráci a prostřednictvím politických dialogů a sítí s různými regiony partnerských zemí určit specifické akce mezinárodní spolupráce.
- V rámci každého tématu bude podporována jedna součást umožňující pružně reagovat na **vznikající potřeby a nepředvídané politické potřeby** a její provádění bude stavět na

⁵ Jak je stanoveno v pracovním dokumentu útvarů Komise, Zpráva o evropských technologických platformách a společných technologických iniciativách: podpora partnerství veřejného a soukromého sektoru v oblasti výzkumu a vývoje s cílem zvýšit průmyslovou konkurenceschopnost Evropy, SEK(2005) 800, 10. června 2005.

zkušenostech s programy vědecké podpory politice a novým a vznikajícím vědám a technologiím, které zavedl šestý rámcový program, a zkušenostech s programem pro budoucí a vznikající technologie v oblasti informačních a komunikačních technologií.

7.2. Myšlenky

Pokud jde o skutečně vynikající výzkum či ovládnutí nových, rychle rostoucích oblastí vědy, nedosahuje Evropa dobrých výsledků. Program Myšlenky poskytne takový celoevropský mechanismus, který podpoří skutečně tvůrčí vědce, inženýry a akademické pracovníky, jejichž zvědavost a touha po poznání nejspíše přinese nepředvídatelné a velkolepé objevy, které mohou změnit způsob lidského chápání a otevřít nové vyhlídky na technický pokrok a řešení přetrvávajících sociálních a environmentálních problémů. Zvyšování kvality základního výzkumu prostřednictvím celoevropských soutěží povede ke značným sociálním a hospodářským přínosům.⁶

Program Myšlenky zavádí termín „hraniční výzkum“, který odráží nové chápání základního výzkumu. „Hraniční výzkum“ je v čele vytváření nových znalostí a představuje úsilí, které je ze své podstaty rizikové a zahrnuje snahu o pokrok v základech vědy a techniky, bez ohledu na ustavené hranice mezi disciplínami či státy.

Program bude uplatňovat přístup „řízení výzkumnými pracovníky“, kterým dá prostor, aby navrhli svá vlastní témata. Granty budou poskytnuty jednotlivým týmům, kterým bude ponechána pružnost, pokud jde o jejich složení z výzkumných pracovníků vhodné pro uskutečňování projektů – od jediné instituce po několik institucí, v jedné zemi či přes státní hranice. Ve všech případech by se složení týmů mělo odvíjet od vědecké excelence, nikoli od správních požadavků. Program zajistí odlišení od vnitrostátních akcí financování základního výzkumu svými strategickými cíli a evropským rozsahem.

Vytvoření **Evropské rady pro výzkum (ERV)** pro provádění programu Myšlenky představuje nový odrazový můstek. Budou zřízeny dvě klíčové složky struktury ERV – nezávislá vědecká rada a specializovaná prováděcí struktura, jež budou fungovat v souladu se zásadami důvěry, věrohodnosti a průhlednosti, což by mělo poskytnout přiměřené finanční prostředky, vést k vysoce účinné práci a zaručovat vysoký stupeň nezávislosti a integrity při zachování souladu s požadavky na odpovědnost.

Vědecká rada se bude skládat ze zástupců evropské vědecké obce na nejvyšší úrovni, kteří budou jednat osobně, nezávisle na politických či libovolných jiných zájmech. Její členové budou jmenováni Komisí na základě nezávislého určení.

Součástí mandátu vědecké rady bude:

- (1) *Vědecká strategie*: Stanovení celkové vědecké strategie programu s ohledem na vědecké příležitosti a evropské vědecké potřeby. Stanovení pracovního programu a potřebných změn, včetně výzev k podávání návrhů a kritérií, na jejichž základě budou návrhy financovány, jakož i podle potřeby vymezení zvláštních témat nebo cílových skupin (např. mladé/vznikající týmy), to vše trvale a v souladu s vědeckou strategií.

⁶ *Frontier Research: the European Challenge (Hraniční výzkum: úkol Evropy)*. Zpráva skupiny odborníků na vysoké úrovni, Evropská komise, květen 2005.

- (2) *Sledování a kontrola kvality*: Podle potřeby zaujímání stanovisek z vědeckého hlediska týkajících se provádění a řízení výzev k podávání návrhů, kritérií hodnocení, procesů odborného posouzení, včetně výběru odborníků a metod pro vypracovávání odborných posudků a hodnocení návrhů, na jejichž základě budou určeny návrhy, které budou financovány; rovněž tak veškerých dalších záležitostí ovlivňujících úspěchy a dopad specifického programu a kvalitu prováděného výzkumu. Sledování kvality činností, hodnocení provádění programu a dosažených úspěchů, doporučení pro nápravné či budoucí akce.
- (3) *Komunikace a šíření*: Komunikace s vědeckou obcí a klíčovými účastníky, pokud jde o činnosti a úspěchy programu a porady ERV. Pravidelné informování Komise o své činnosti.

Za uskutečňování programu bude odpovídat **specializovaná prováděcí struktura**, jak stanoví roční pracovní program. Bude zejména provádět hodnocení, odborná posouzení a výběr podle zásad stanovených vědeckou radou a zajišťovat finanční a vědecké řízení grantů. V tomto ohledu nejprve Komise hodlá zřídit výkonnou agenturu, kterou pověří úkoly souvisejícími s uskutečňováním programu. Prováděcí struktura bude udržovat trvalou úzkou vazbu s vědeckou radou ve všech ohledech uskutečňování programu. V budoucnu lze na základě nezávislého hodnocení účinnosti struktur a mechanismů ERV zřídit alternativní strukturu, například podle článku 171 Smlouvy.

Evropská komise zaručí úplnou nezávislost a integritu ERV. To znamená, že Komise své odpovědnosti za provádění programu dostojí tím, že zajistí zřízení prováděcí struktury ERV, a že ERV bude program uskutečňovat v souladu se stanovenými cíli a řídit se vědeckými směry a požadavky na vědeckou excelenci, které stanoví nezávisle jednající vědecká rada.

Komise bude pověřena formálním přijetím pracovního programu pro program Myšlenky. Tuto pravomoc bude vykonávat v souladu s výše uvedeným přístupem. Obecně Komise přijme pracovní program v podobě, v jaké jej navrhne vědecká rada. Nebude-li komise schopna přijmout navrhovaný program, například proto, že neodpovídá cílům programu nebo není v souladu s právními předpisy Společenství, bude Komise muset veřejně uvést své důvody. Tento postup je navržen tak, aby se zajistilo úplné a transparentní respektování činnosti ERV podle zásad nezávislosti a integrity.

7.3. Lidé

Specifický program Lidé tvoří součást široké a integrované strategie pro kvalitativní a kvantitativní posílení lidských zdrojů v evropském výzkumu a vývoji. Program bude podněcovat zájem o nastoupení a rozvoj profesní dráhy ve výzkumu, podporovat výzkumné pracovníky, aby zůstali v Evropě, a přitahovat do Evropy „nejlepší mozky“. Oproti dvoustranným dohodám mezi členskými státy dosahují evropské akce jedinečné přidané hodnoty prostřednictvím harmonizovaných nástrojů, silnějších strukturujících účinků a vyšší účinnosti.

Činnosti staví na dlouhodobých a úspěšných zkušenostech s tzv. akcemi „Marie Curie“, jež reagují na potřeby výzkumných pracovníků v oblasti odborné přípravy, mobility a profesního rozvoje. I když nabízí značnou kontinuitu, je kladen větší důraz na následující hlediska:

- **Zvýšený strukturující účinek**, například prostřednictvím zavedení spolufinancování regionálních, vnitrostátních a mezinárodních programů v rámci akce „celoživotní

vzdělávání a profesní rozvoj“. Režim „spolufinancování“ nenahradí režim, podle kterého se žádosti o individuální postdoktorální stipendia podávají a tato stipendia udělují na evropské úrovni, a který se v současné době výhradně používá v šestém rámcovém programu. Individuální stipendia však v Evropě dospěla do stádia zralosti. Vnitrostátní nabídky v této oblasti přitom zůstávají roztržštěné, pokud jde o cíle, metody hodnocení a pracovní podmínky, a jejich mezinárodní či evropský rozměr je stále často omezený. Navrhuje se tedy na základě otevřených výzev k podávání návrhů spolufinancovat výběr z těchto programů, který odpovídá cílům rámcového programu. Hodnocení a výběr bude probíhat na základě kvality, bez ohledu na původ vybraných stipendistů a za uplatnění přijatelných pracovních podmínek (např. pokud jde o plat, sociální zabezpečení, instruktáž, profesní rozvoj).

- **Účast průmyslu:** Ačkoliv bude zachována podstata „zdola nahoru“, která je vlastní akcím „Marie Curie“, budou akce více zaměřeny na odbornou přípravu a profesní rozvoj pro různá odvětví a v různých odvětvích, zejména ve veřejném sektoru. Toho se dosáhne důrazem na rozvoj doplňkových dovedností a schopností, které jsou nezbytné pro lepší porozumění výzkumu v podnicích a pro kvalitu jejich výzkumu. To se dále rozšíří podporou mezioborových zkušeností prostřednictvím aktivní účasti průmyslu na všech akcích a zavedením zvláštního mechanismu pro sdílení vědomostí v partnerstvích mezi veřejným a soukromým sektorem, zejména včetně malých a středních podniků.
- Bude posílen **mezinárodní rozměr**. Vedle výjezdních stipendií s povinným návratem, která jsou zaměřena jako příspěvek k celoživotnímu vzdělávání a profesnímu rozvoji výzkumných pracovníků z EU, se dále rozšiřuje mezinárodní spolupráce prostřednictvím výzkumných pracovníků z třetích zemí. Kromě toho se zavádí nové rozměry pro spolupráci se zeměmi sousedícími s EU a zeměmi, které s EU uzavřely dohodu o vědecko-technické spolupráci. Dále bude poskytnuta podpora pro „vědeckou diasporu“ evropských výzkumných pracovníků v zahraničí a zahraničních výzkumných pracovníků v Evropě.

7.4. Kapacity

Specifický program Kapacity zvýší výzkumné a inovační kapacity v celé Evropě. Program zahrnuje pokračující a posílené akce z předchozích rámcových programů i důležité novinky.

Hlavním novým prvkem je předpokládaný strategický přístup k podpoře výstavby nové výzkumné infrastruktury, která doplní pokračující podporu optimálního využívání stávající výzkumné infrastruktury. Podpora výstavby nové infrastruktury se bude provádět prostřednictvím dvoustupňového přístupu: přípravné fáze a fáze vytváření infrastruktur. Na základě práce Evropského strategického fóra pro výzkumné infrastruktury (ESFRI) v oblasti rozvoje evropského plánu pro novou výzkumnou infrastrukturu Komise určí prioritní projekty, kterým bude moci být přidělena možná podpora ES v rámci sedmého rámcového programu. Pro tyto projekty bude Komise snižovat náročnost souvisejících postupů, zejména při usnadňování mechanismů finančního inženýrství pro fázi vytváření infrastruktur, včetně usnadňování přístupu k úvěrům EIB prostřednictvím finančního nástroje na sdílení rizik. Příloha 1 obsahuje „seznam příležitostí“ ESFRI, který uvádí konkrétní příklady nových výzkumných infrastruktur velkého rozsahu, jež bude vědecká obec v Evropě v nadcházejícím desetiletí potřebovat.

Dva režimy na podporu výzkumu ve prospěch malých a středních podniků a jejich sdružení se budou provádět s navýšeným rozpočtem, aby se zohlednila rostoucí potřeba těchto podniků zadávat výzkumné úkoly.

Akce „regiony znalostí“ staví na úspěšném pilotním projektu. Cílem je umožnit nadnárodním sítím regionů plně využít jejich silné stránky v oblasti výzkumu, umožnit jim vstřebávat nové znalosti vyvstávající z výzkumu a usnadnit vznik „uskupení zaměřených na výzkum“, sdružujících vysoké školy, výzkumná střediska, podniky a regionální orgány.

Důležitým novým prvkem je akce na uvolnění celého výzkumného potenciálu v „konvergenčních“ a nejméně rozvinutých regionech EU. Předpokladem uskutečnění znalostní ekonomiky a společnosti je posílená excelence evropského výzkumu, ale také lepší využití velkého „netknutého“ výzkumného potenciálu, který se vyskytuje v celé EU. Akce umožní nábor výzkumných pracovníků z dalších zemí EU, vysílání výzkumných a řídicích pracovníků, organizaci hodnotících nástrojů, jakož i získávání a vývoj vybavení pro výzkum. Takové akce budou doplňovat potřeby a příležitosti pro posílení výzkumných kapacit stávajících a vznikajících středisek excelence v těchto regionech, které bude možno hradit ze strukturálních fondů.

Činnost „věda ve společnosti“ představuje významné rozšíření práce z předchozího rámcového programu. Podpoří lepší vědu, povede k lepším politikám EU a k lepšímu zapojení a informovanosti veřejnosti.

Důležitým cílem sedmého rámcového programu je vybudovat silnou a soudržnou mezinárodní politiku v oblasti vědy a techniky, přičemž činnosti v rámci programu Kapacity budou tento přístup podporovat, zejména prostřednictvím pomoci při určování priorit pro spolupráci.

Soudržný rozvoj politik bude klást větší důraz na koordinaci vnitrostátních a regionálních výzkumných politik prostřednictvím zvláštního režimu podpory pro nadnárodní iniciativy členských států a regionů v oblasti spolupráce na politikách. Tím se posílí provádění otevřené metody koordinace v oblasti výzkumných politik a podpoří jednotné či společné iniciativy mezi skupinami zemí a regionů v oblastech, které zahrnují silný nadnárodní rozměr.

7.5. Akce Společného výzkumného střediska

Společné výzkumné středisko vedle vědecké a technické podpory pro tvorbu politiky EU, kterou bude nadále poskytovat, více posílí svou orientaci na uživatele a vytváření pevných sítí s vědeckou obcí. Svě činnosti bude rozvíjet ve specifických souvislostech růstu, udržitelného rozvoje a bezpečnosti.

Akce Společného výzkumného střediska budou rovněž reagovat na výzvu týkající se „zlepšení právní úpravy“ nové lisabonské strategie. Nové úkoly spojené s rostoucí potřebou reagovat na krize, mimořádné situace a naléhavé politické závazky se budou plnit budováním kapacit a zařízení ve vybraných oblastech s cílem poskytnout odpovídající podporu v evropských souvislostech. Integrovaný přístup k poskytování vědecké a technické pomoci politikám bude rovněž klíčovým rysem tohoto specifického programu.

8. BUDOVÁNÍ EVROPSKÉHO VÝZKUMNÉHO PROSTORU (EVP) ZNALOSTÍ PRO RŮST

Dosažení potřebného rychlého pokroku směrem ke znalostní ekonomice a společnosti vyžaduje nové ambice a účinnost evropského výzkumu. Všichni účastníci v celé Evropské unii – vlády jednotlivých států, výzkumná zařízení, průmysl – mají v tomto úsilí svou úlohu.

Specifické programy pro provádění sedmého rámcového programu jsou navrženy tak, aby maximalizovaly pákový efekt a dopad výdajů na výzkum na evropské úrovni v rámci

dostupného rozpočtu. Klíčovými rysy jsou zaměření na čtyři cíle odpovídající specifickým programům s činnostmi a prováděcími prostředky navrženými pro splnění těchto cílů; silný prvek kontinuity spolu s významnými novými přístupy; soudržné zaměření na podporu stávající excelence a tvorbu kapacit pro zítřejší excelenci výzkumu; jednodušší a přímější řízení pro zajištění praktické použitelnosti a hospodárnosti; jakož i obsažená pružnost, díky které může rámcový program reagovat na nové potřeby a příležitosti.

„SEZNAM PŘÍLEŽITOSTÍ“ ESFRI⁷

- Zařízení pro výzkum antiprotonů a iontů (FAIR – Facility for Antiproton and Ion Research)
- Zařízení pro intenzivní sekundární svazky nestabilních izotopů (SPIRAL II)
- Evropský hlubokomořský neutrinový teleskop (KM3NeT)
- Extrémně velký dalekohled pro optickou astronomii (ELT – Extremely Large Telescope)
- Celoevropská výzkumná infrastruktura pro nanostruktury (PRINS – Pan-European Research Infrastructure for Nano-Structures)
- Evropský spalační zdroj neutronů (ESS – European Spallation Source)
- Evropský XFEL – pro tvrdé rentgenové záření
- Síť IRUVX FEL – od infračerveného po měkké rentgenové záření
- Modernizace ESRF – synchrotron
- Vysoce výkonný počítač pro Evropu (HPCEUR – High Performance Computer for Europe)
- Námořní plavidlo pro výzkum pobřeží – zejména Baltického moře
- Výzkumný ledoborec Aurora Borealis
- Evropská multidisciplinární podmořská observatoř (EMSO – European Multidisciplinary Seafloor Observatory)
- Evropská infrastruktura pro výzkum a ochranu biologické rozmanitosti
- Pokročilá infrastruktura pro snímkování mozku a celého těla
- Bioinformatická infrastruktura pro Evropu
- Evropská síť středisek pokročilého klinického výzkumu
- Evropská síť biobank a genomických zdrojů
- Vysoce zabezpečené laboratoře pro nové choroby a hrozby pro veřejné zdraví
- Infrastruktura pro funkcionální analýzu celého savčího genomu

⁷ Towards New Research Infrastructures for Europe: the ESFRI “List of Opportunities” (Nové výzkumné infrastruktury pro Evropu: „seznam příležitostí“ ESFRI), březen 2005, www.cordis.lu/esfri/

- Zařízení pro testování modelových organismů v biomedicínském výzkumu
- Evropská výzkumná observatoř pro humanitní a společenské vědy (EROHS – European Research Observatory for the Humanities and Social Sciences)
- Evropský společenský průzkum (ESS – European Social Survey)

„Globální projekty“

- ITER
- Mezinárodní kosmická stanice (ISS – International Space Station)
- Mezinárodní lineární urychlovač (ILC – International Linear Collider)
- Radioteleskop „Square Kilometer Array“ (SKA)
- Mezinárodní zařízení na ozařování materiálů pro jadernou syntézu (IFMIF – International Fusion Materials Irradiation Facility)

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

o specifickém programu Kapacity, kterým se provádí sedmý rámcový program (2007 až 2013) Evropského společenství pro výzkum, technický rozvoj a demonstrace

(Text s významem pro EHP)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na článek 166 této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise⁸,

s ohledem na stanovisko Evropského parlamentu⁹,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru¹⁰,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) V souladu s čl. 166 odst. 3 Smlouvy musí být rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. /ES o sedmém rámcovém programu Evropského společenství pro výzkum, technický rozvoj a demonstrace (2007 až 2013) (dále jen „rámcový program“) provedeno prostřednictvím specifických programů, které stanoví pravidla pro provádění, dobu trvání a prostředky považované za nezbytné.
- (2) Rámcový program je rozdělen do čtyř typů činností: nadnárodní spolupráce v politicky definovaných tématech („spolupráce“), výzkum řízený výzkumnými pracovníky na podnět výzkumné obce („myšlenky“), podpora odborné přípravy a profesního rozvoje výzkumných pracovníků („lidé“) a podpora výzkumných kapacit („kapacity“). Činnosti v rámci tématu „kapacity“, pokud jde o nepřímé akce, by se měly provádět prostřednictvím tohoto specifického programu.
- (3) Na tento program by se měla uplatňovat pravidla rámcového programu pro účast podniků, výzkumných středisek a vysokých škol a pro šíření výsledků výzkumu (dále jen „pravidla pro účast a šíření“).
- (4) Rámcový program by měl doplňovat činnosti uskutečňované ve členských státech i další akce Společenství, které jsou nezbytné pro celkovou strategii provádění lisabonských cílů, a dále zejména akce zaměřené na strukturální fondy, zemědělství,

⁸ Úř. věst. C, , s. .

⁹ Úř. věst. C, , s. .

¹⁰ Úř. věst. C, , s. .

vzdělávání, odbornou přípravu, konkurenceschopnost a inovace, průmysl, zdraví, ochranu spotřebitele, zaměstnanost, energii, dopravu a životní prostředí.

- (5) Inovace a činnosti spojené s malými a středními podniky, které tento rámcový program podporuje, by měly doplňovat činnosti prováděné v souladu s rámcovým programem pro konkurenceschopnost a inovace.
- (6) Provádění rámcového programu může podnítit vznik doplňkových programů s účastí pouze některých členských států, účast Společenství v programech prováděných několika členskými státy nebo vytvoření společných podniků nebo jiných struktur ve smyslu článků 168, 169 a 171 Smlouvy.
- (7) Je zapotřebí, aby tento specifický program přispěl ke grantu Evropské investiční banky ke zřízení „finančního nástroje na sdílení rizik“ s cílem zlepšit přístup k půjčkám EIB.
- (8) Společenství podle článku 170 Smlouvy uzavřelo v oblasti výzkumu řadu mezinárodních dohod a je třeba vyvinout úsilí k posílení mezinárodní výzkumné spolupráce za účelem dalšího začlenění Společenství do celosvětové výzkumné obce. Je proto zapotřebí, aby tento specifický program byl otevřený účastí zemí, které za tímto účelem uzavřely smlouvy, a aby byl na úrovni projektů a rovněž na základě vzájemného prospěchu otevřený účastí subjektů ze třetích zemí a mezinárodních organizací pro vědeckou spolupráci.
- (9) Je zapotřebí, aby při výzkumných činnostech uskutečňovaných v rámci tohoto programu byly dodržovány základní etické zásady, včetně těch, které jsou stanoveny v Listině základních práv Evropské unie.
- (10) Je zapotřebí, aby rámcový program přispěl k podpoře udržitelného rozvoje.
- (11) Je důležité zajistit řádnou finanční správu rámcového programu a jeho provádění způsobem co možná nejúčinnějším a nejpraktičtějším a rovněž snadný přístup všem účastníkům, v souladu s nařízením Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 ze dne 25. června 2002, kterým se stanoví finanční nařízení o souhrnném rozpočtu Evropských společenství, nařízením Komise (ES, Euratom) č. 2342/2002 ze dne 23. prosince 2002 o prováděcích pravidlech k finančnímu nařízení a s jakýmkoli budoucími změnami.
- (12) Je rovněž třeba přijmout vhodná opatření k zamezení nesrovnalostí a podvodů a podniknout nezbytné kroky k zpětnému získání ztracených, neoprávněně vyplacených nebo nesprávně použitých prostředků v souladu s nařízením Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 ze dne 25. června 2002, kterým se stanoví finanční nařízení o souhrnném rozpočtu Evropských společenství, nařízením Komise (ES, Euratom) č. 2342/2002 ze dne 23. prosince 2002 o prováděcích pravidlech k finančnímu nařízení a s jakýmkoli budoucími změnami, nařízením Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 ze dne 18. prosince 1995 o ochraně finančních zájmů Evropských společenství¹¹, nařízením Rady (ES, Euratom) č. 2185/96 ze dne 11. listopadu 1996 o kontrolách a inspekcích na místě prováděných Komisí za účelem ochrany finančních zájmů Evropských společenství proti podvodům a jiným nesrovnalostem¹² a nařízením Evropského

¹¹ Úř. věst. L 312, 23.12.1995, s. 1.

¹² Úř. věst. L 292, 15.11.1996, s. 2.

parlamentu a Rady (ES) č. 1074/1999 o vyšetřování prováděném Evropským úřadem pro boj proti podvodům (OLAF)¹³.

- (13) Prováděcí opatření k tomuto rozhodnutí je třeba přijmout v souladu s rozhodnutím Rady 1999/468/ES ze dne 28. června 1999 o postupech pro výkon prováděcích pravomocí svěřených Komisi¹⁴.
- (14) Specifický program s názvem Kapacity musí mít vlastní rozpočtovou linii v souhrnném rozpočtu Evropských společenství.
- (15) Při provádění tohoto programu je zapotřebí věnovat odpovídající pozornost zohledňování rovného postavení žen a mužů, jakož i mimo jiné pracovním podmínkám, transparentnosti náboru a profesnímu rozvoji výzkumných pracovníků přijatých na projekty a programy hrazené v rámci akcí tohoto programu, pro něž je referenčním rámcem doporučení Komise ze dne 11. března 2005 o Evropské chartě pro výzkumné pracovníky a o Kodexu chování pro přijímání výzkumných pracovníků¹⁵,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Na období od 1. ledna 2007 do 31. prosince 2013 se přijímá specifický program Kapacity pro činnosti Společenství v oblasti výzkumu a technického rozvoje, včetně demonstrací (dále jen „specifický program“).

Článek 2

Specifický program podpoří činnosti v rámci tématu „kapacity“, a to prostřednictvím podpory klíčových hledisek evropských kapacit v oblasti výzkumu a inovací:

- (a) výzkumné infrastruktury,
- (b) výzkum prováděný ve prospěch malých a středních podniků (MSP),
- (c) regiony znalostí,
- (d) výzkumný potenciál,
- (e) věda ve společnosti,
- (f) horizontální činnosti v rámci mezinárodní spolupráce,

jakož i soudržným rozvojem výzkumných politik.

¹³ Úř. věst. L 136, 31.5.1999, s. 1.

¹⁴ Úř. věst. L 184, 17.7.1999, s. 23.

¹⁵ K(2005) 576 v konečném znění.

Provádění tohoto specifického programu může podnítit vznik doplňkových programů s účastí pouze některých členských států, účast Společenství v programech prováděných několika členskými státy nebo vytvoření společných podniků nebo jiných struktur ve smyslu článků 168, 169 a 171 Smlouvy.

Cíle a hlavní rysy těchto činností jsou uvedeny v příloze I.

Článek 3

V souladu s přílohou II rámcového programu činí částka považovaná za nezbytnou k uskutečnění specifického programu 7 486 milionů EUR, z čehož nejvýše 6 % připadá na správní výdaje Komise. Předběžné rozdělení této částky je uvedeno v příloze II.

Článek 4

1. Všechny výzkumné činnosti v rámci specifického programu musí být prováděny v souladu se základními etickými zásadami.
2. V rámci tohoto programu nesmí být financován výzkum v těchto oblastech:
 - výzkumná činnost za účelem klonování lidí k reprodukčním účelům;
 - výzkumná činnost zaměřená na změnu genetického dědictví lidských bytostí, která by mohla učinit tyto změny dědičnými¹⁶;
 - výzkumné činnosti zaměřené na vytvoření lidských embryí výlučně za účelem výzkumu nebo za účelem získání kmenových buněk, včetně transferu jader somatických buněk.
3. V rámci tohoto programu nesmí být financován tento výzkum:
 - výzkumné činnosti, které jsou zakázány ve všech členských státech,
 - výzkumné činnosti, které mají být provedeny v členském státě, v němž je takový výzkum zakázán.

Článek 5

1. Specifický program se provede prostřednictvím režimů financování stanovených v příloze III sedmého rámcového programu.
2. Příloha III tohoto specifického programu stanoví ujednání ohledně grantu Evropské investiční bance na zřízení finančního nástroje na sdílení rizik.
3. Příloha IV tohoto specifického programu stanoví iniciativu pro společné provádění vnitrostátních výzkumných programů, na něž by se vztahovalo zvláštní rozhodnutí na základě článku 169 Smlouvy.

¹⁶ Výzkum související s léčbou rakoviny gonád může být financován.

4. Tento specifický program podléhá pravidlům pro účast a šíření.

Článek 6

1. Komise vypracuje pracovní program pro provedení specifického programu, který podrobněji upraví cíle a vědecké a technické priority stanovené v příloze I, režim financování, který se má použít pro téma, jehož se týká výzva k podávání návrhů, a časový plán provádění.
2. Pracovní program vezme v úvahu příslušné související výzkumné činnosti prováděné členskými státy, přidruženými zeměmi a evropskými a mezinárodními organizacemi. V případě potřeby se program aktualizuje.
3. Pracovní program upřesní kritéria pro hodnocení návrhů na nepřímé akce v rámci režimů financování a kritéria pro výběr projektů. Bude sem patřit kritérium excelence, dopadu a provádění a v tomto rámci lze dodatečné požadavky, váhu a prahy v pracovním programu dále upřesnit nebo doplnit.
4. Pracovní program může určit:
 - (a) organizace, které obdrží poplatky v podobě členského příspěvku;
 - (b) podpůrné akce pro činnosti určitých právních subjektů.

Článek 7

1. Za provádění specifického programu zodpovídá Komise.
2. Postup uvedený v čl. 8 odst. 2 se použije pro přijetí:
 - (a) pracovního programu uvedeného v čl. 6 odst. 1,
 - (b) úprav předběžného rozdělení částky uvedeného v příloze II.
3. Postup uvedený v čl. 8 odst. 3 se použije pro přijetí akcí VTR týkajících se využití lidských embryí a lidských embryonálních kmenových buněk.

Článek 8

1. Komisi je nápomocen výbor.
2. Odkazuje-li se na tento odstavec, použije se řídicí postup podle článku 4 rozhodnutí 1999/468/ES v souladu s čl. 7 odst. 3 uvedeného rozhodnutí.
3. Odkazuje-li se na tento odstavec, použijí se články 5 a 7 rozhodnutí 1999/468/ES.
4. Doba uvedená v čl. 4 odst. 3 a v čl. 5 odst. 6 rozhodnutí 1999/468/ES je dva měsíce.

5. Komise pravidelně informuje výbor o celkovém pokroku při provádění specifického programu a poskytne mu údaje o všech akcích VTR hrazených v rámci tohoto programu.

Toto rozhodnutí je určeno členskými státy.

V Bruselu dne [...].

*Za Radu
předseda / předsedkyně*

PŘÍLOHA I

VĚDECKÉ A TECHNICKÉ CÍLE, HLAVNÍ RYSY TÉMAT A ČINNOSTÍ

Úvod

Tento specifický program posílí výzkumné a inovační kapacity v celé Evropě a zajistí jejich optimální využívání. Tento cíl bude dosažen prostřednictvím:

- optimalizace využití a vývoje výzkumných infrastruktur;
- posílení inovačních kapacit malých a středních podniků a jejich schopnosti využít výzkum ke svému prospěchu;
- podpory vývoje regionálních uskupení zaměřených na výzkum;
- uvolnění výzkumného potenciálu v „konvergenčních“ a nejvzdálenějších regionech EU;
- vzájemného přiblížení vědy a společnosti v zájmu harmonické integrace vědy a techniky do evropské společnosti; a
- horizontálních akcí a opatření na podporu mezinárodní spolupráce.

Tento specifický program rovněž podpoří soudržný rozvoj výzkumných politik.

Zásada udržitelného rozvoje a rovnosti pohlaví bude náležitě vzaty v úvahu. Součástí činností v rámci tohoto specifického programu bude případně dále přihlédnutí k etickým, společenským, právním a širším kulturním hlediskům výzkumu, který má být proveden, a k jeho možnému využití, a rovněž společensko-ekonomické dopady vědeckého a technického rozvoje a předvídání.

Akce týkající se koordinace programů, které nejsou programy Společenství, lze v rámci tohoto specifického programu uskutečnit, při využití programu EVP-NET a účasti Společenství ve společně prováděných vnitrostátních výzkumných programech (článek 169 Smlouvy), jak se uvádí ve specifickém programu Spolupráce.

Bude se usilovat o součinnost a komplementaritu s jinými politikami a programy Společenství, jako jsou např. regionální politika EU a politika soudržnosti, strukturální fondy, program pro konkurenceschopnost a inovace a příslušné programy pro vzdělávání a odbornou přípravu.

Soudržný rozvoj výzkumných politik

Činnosti prováděné v této části budou podporovat soudržný rozvoj výzkumných politik a budou doplňovat koordinační činnosti v rámci programu Spolupráce a budou přispívat k politikám a iniciativám Společenství (např. právní předpisy, doporučení a pokyny) zaměřeným na zlepšení soudržnosti a dopadu politik členských států.

Tyto činnosti přispějí k provádění lisabonské strategie, zejména cíle 3 % investic do výzkumu, a to pomocí členským státům a Unii při vývoji účinnějších politik výzkumu

a vývoje. Cílem je zlepšit veřejný výzkum a jeho vazby na průmyslovou sféru, podpořit soukromé investice do výzkumu, zejména vytvářením vhodných rámcových podmínek, a to posílením veřejné podpory a jejího pákového efektu na soukromé investice.

Činnosti budou zahrnovat tyto oblasti¹⁷:

- **Sledování a analýza veřejných politik a průmyslových strategií souvisejících s výzkumem**

Cílem je poskytnout údaje a analýzy na podporu navrhování, provádění, hodnocení a nadnárodní koordinace veřejných politik. To bude zahrnovat tyto oblasti:

- Služba na získávání a poskytování informací (ERAWATCH), která bude mít za úkol zprostředkováním lepšího porozumění povaze, základním prvkům a vývoji vnitrostátních a regionálních výzkumných politik, iniciativ a systémů podporovat tvorbu výzkumné politiky, jež bude založená na poznacích, a přispívat k realizaci Evropského výzkumného prostoru (EVP). To bude z evropského hlediska zahrnovat pravidelné analýzy otázek týkajících se tvorby výzkumné politiky, a to především: faktorů ovlivňujících vývoj výzkumných systémů a jejich důsledků pro různé politiky a struktury řízení, vznikajících otázek/úkolů a možností politik a na úrovni Evropské unie přezkumu pokroku členských států, pokud se týká EVP a 3% cíle.
- Sledování investic do výzkumu uskutečňovaných průmyslovou sférou s cílem poskytnout ucelený a doplňující zdroj údajů sloužící k usnadnění řízení veřejné politiky a k tomu, aby firmám umožnil porovnat jejich investiční strategie ve výzkumu a vývoji s referenčními ukazateli. To bude zahrnovat pravidelné srovnávání investic do výzkumu a vývoje ve společnostech a odvětvích, průzkumy trendů soukromých investic do výzkumu a vývoje, analýzu faktorů ovlivňujících rozhodování ohledně investic do výzkumu a vývoje a postupy společností, analýzu hospodářských dopadů, jakož i posouzení důsledků politik.
- Vývoj a analýza ukazatelů ohledně výzkumné činnosti a jejího vlivu na hospodářství. To bude zahrnovat přípravy a zveřejnění klíčových položek a srovnávacích ukazatelů v souvislosti s vnitrostátními a regionálními vědeckými a technickými činnostmi, případně za použití úředních statistických ukazatelů, posouzení silných stránek a nedostatků systémů výzkumu a vývoje v členských státech a analýzu postavení a výkonu EU ve vědeckém a technickém výzkumu.

Tyto činnosti se uskuteční ve spolupráci se Společným výzkumným střediskem, jakož i prostřednictvím studií a skupin odborníků.

- **Koordinace výzkumných politik, včetně iniciativ v nadnárodní spolupráci prováděných na vnitrostátní nebo regionální úrovni u otázek ve společném zájmu**

Cílem je posílit koordinaci výzkumných politik prostřednictvím akcí na podporu i) provádění otevřené metody koordinace (OMC) a ii) iniciativ „zdola nahoru“ uskutečněných několika

¹⁷ Na činnosti vztahující se k posílení a zlepšení systému evropské vědy, jako jsou otázky vědeckého poradenství a odborných znalostí, a přispění ke „zlepšení právní úpravy“, se zaměřuje část tohoto specifického programu nazvaná Věda ve společnosti.

zeměmi a regiony, včetně případně dalších zúčastněných stran (včetně průmyslové sféry, evropských organizací a organizací občanské společnosti).

Tyto činnosti se zaměří na otázky společného zájmu související s výzkumem a další příslušné politiky, které jsou zapotřebí pro uskutečnění EVP a dosažení 3% cíle v oblasti investic do výzkumu na úrovni EU. Tyto činnosti dále přispějí k vývoji účinnějších vnitrostátních a regionálních politik prostřednictvím sdílení poznatků a odborného posouzení, podnítí koordinované nebo společné iniciativy mezi skupinami zemí a regionů, jež mají zájem o oblasti ve značné míře zahrnující nadnárodní rozměr nebo rozšíření dopadu na související oblasti, a případně určí, které otázky vyžadují doplňující a vzájemně obohacující činnosti na úrovni Společenství a členských států.

Vzájemné iniciativy několika zemí a regionů mohou zahrnovat činnosti jako např. odborné posouzení vnitrostátních a regionálních politik, výměnu zkušeností a zaměstnanců, společná hodnocení a posuzování dopadu, jakož i vytváření a provádění společných iniciativ.

Etická hlediska

Během provádění tohoto specifického programu a výzkumných činností z něj vyplývajících musí být respektovány základní etické zásady. K nim mimo jiné patří zásady uvedené v Listině základních práv Evropské unie, a zejména ochrana lidské důstojnosti a lidského života, ochrana osobních údajů a soukromí, jakož i ochrana zvířat a životního prostředí v souladu s právem Společenství a platným zněním příslušných mezinárodních úmluv, pokynů a kodexů chování, například Helsinskou deklarací, Úmluvou Rady Evropy o lidských právech a biomedicině, podepsanou v Oviedu dne 4. dubna 1997, a jejími dodatkovými protokoly, Úmluvou OSN o právech dítěte, Všeobecnou deklarací o lidském genomu a lidských právech přijatou organizací UNESCO, Úmluvou OSN o biologických a toxinových zbraních (BTWC), Mezinárodní smlouvou o rostlinných genetických zdrojích pro výživu a zemědělství a souvisejícími rezolucemi Světové zdravotnické organizace (WHO).

Rovněž se vezmou v úvahu stanoviska Evropské skupiny poradců pro etiku v biotechnologii (1991 – 1997) a stanoviska Evropské skupiny pro etiku ve vědě a nových technologiích (od roku 1998).

V souladu se zásadou subsidiarity a rozmanitostí přístupů v Evropě musí účastníci výzkumných projektů dodržovat právní a správní předpisy a etická pravidla platná v zemích, kde bude výzkum uskutečňován. V každém případě se však uplatňují vnitrostátní právní předpisy a výzkum, který je zakázán v některém členském státě nebo jiné zemi, nebude v uvedeném členském státě nebo zemi financován z prostředků Společenství.

Subjekty uskutečňující výzkumné projekty musejí případně obdržet souhlas příslušných státních nebo místních etických výborů, dříve než zahájí činnosti VTR. Komise bude systematicky provádět rovněž etický přezkum u návrhů, které se zabývají eticky citlivými otázkami nebo kde etickým hlediskům nebyla věnována odpovídající pozornost. V určitých případech se může etický přezkum uskutečnit během provádění projektu.

V souladu s čl. 4 odst. 3 tohoto rozhodnutí se neposkytne financování výzkumným činnostem, jež jsou zakázány ve všech členských státech.

Protokol o ochraně a dobrých životních podmínkách zvířat připojený ke Smlouvě vyžaduje, aby Společenství při tvorbě a provádění svých politik zahrnujících výzkum věnovalo plnou

pozornost požadavkům na dobré životní podmínky zvířat. Směrnice Rady 86/609/EHS o ochraně zvířat používaných pro pokusné a jiné vědecké účely vyžaduje, aby všechny pokusy byly prováděny tak, aby pokusná zvířata byla ušetřena strachu nebo zbytečných bolestí a utrpení; aby byl použit co nejmenší počet zvířat; aby se použila zvířata co do smyslové fyziologie nejméně vyvinutá a aby vzniklo co nejméně bolestí, útrap, strachu nebo trvalých poškození. Změnu genetického dědictví zvířat a klonování zvířat lze zvažovat pouze tehdy, pokud jsou cíle z etického hlediska odůvodněné, a za podmínky, kdy jsou zaručeny dobré životní podmínky zvířat a dodržování zásad biologické rozmanitosti.

V průběhu provádění tohoto programu bude Komise pravidelně sledovat vědecký pokrok a vnitrostátní a mezinárodní právní předpisy, aby se přihlíželo k případnému vývoji.

Výzkum etických otázek souvisejících s vědeckým a technickým rozvojem bude proveden v části tohoto programu nazvané Věda ve společnosti.

1. VÝZKUMNÉ INFRASTRUKTURY

Cíl

Optimalizace využívání a rozvoj nejlepších výzkumných infrastruktur v Evropě a pomoc při vytváření nových výzkumných infrastruktur ve všech oblastech vědy a techniky, které budou v celoevropském zájmu (nebo rozsáhlá aktualizace infrastruktur stávajících) a které evropská vědecká obec potřebuje k tomu, aby zůstala v čele pokroku ve výzkumu a byla schopna napomáhat průmyslové sféře v posilování její znalostní základny a jejího technologického know-how.

Přístup

Má-li se Evropa stát nejkonkurenceschopnější a nejdynamičtější znalostní ekonomikou na světě, jsou k dosažení vedoucí pozice v oblasti vědy a techniky nezbytně nutné moderní a účinné výzkumné infrastruktury. Výzkumné infrastruktury hrají stěžejní úlohu při získávání znalostí, při jejich šíření, jakož i při jejich používání a co nejúčinnějším využívání, čímž podporují inovace. Ve všech oblastech vědy a techniky je přístup k nim stále více nepostradatelný. Mnoho výzkumných infrastruktur mělo z počátku podobu rozsáhlých zařízení zaměřených téměř výhradně na určitý obor a později se z nich vyvinula zařízení poskytující služby širokému spektru vědeckých obcí. Díky informačním a komunikačním technologiím se rovněž dosavadní pojetí infrastruktury rozšiřuje, aby tak obsáhlo distribuované systémy hardwaru, softwaru a obsahu s obrovskou kumulativní hodnotou jako zásobárny znalostí v mnoha rozmanitých oborech.

Navrhovaná akce zejména přispěje k vývoji, využívání a zachování znalostí prostřednictvím podpory výzkumných infrastruktur, a to jak na základě přístupu „zdola nahoru“, zaměřeném na excelenci, tak na přístupu cíleném. Za prvek podněcující změnu ve způsobu vědecké práce se rovněž považuje strategická aktualizace e-infrastruktur založených na informacích a komunikaci.

Výrazem „výzkumné infrastruktury“ v kontextu rámcového programu Společenství pro výzkum a technický rozvoj se rozumí zařízení, zdroje nebo služby, jež výzkumná obec potřebuje k provádění výzkumu ve všech oblastech vědy a techniky. Vedle souvisejících lidských zdrojů tato definice zahrnuje tyto oblasti:

- hlavní vybavení nebo soubor nástrojů používaných pro výzkumné účely;
- zdroje založené na znalostech, jako jsou např. sbírky, archivy, strukturované informace nebo systémy související s řízením dat, které se používají ve vědeckém výzkumu;
- umožnění provozování infrastruktur založených na informačních a komunikačních technologiích jako např. grid, výpočetní výkon, software a komunikace;
- jakýkoli další jedinečný prvek, který se používá pro vědecký výzkum.

Podporu mohou získat pouze výzkumné infrastruktury nebo sítě výzkumných infrastruktur, jež mohou zřetelně probudit zájem evropské vědecké obce (akademické obce, mezi veřejností či v průmyslové sféře), pokud jde o výkon a přístup. Musejí výrazným způsobem přispívat k rozvoji evropských výzkumných kapacit.

Tento program zajistí celkovou koordinaci ve vztahu k infrastrukturám tématického výzkumu ve specifickém programu Spolupráce.

Činnosti

Uvedené činnosti se budou týkat těchto oblastí:

- optimalizace využívání stávajících výzkumných infrastruktur a zlepšování jejich výkonu;
- podpora vývoje nových výzkumných infrastruktur (nebo rozsáhlé aktualizace infrastruktur stávajících) celoevropského zájmu, na základě práce Evropského strategického fóra pro výzkumné infrastruktury (ESFRI);
- podpurná opatření, včetně podpory nově vznikajícím potřebám.

1.1. Stávající výzkumné infrastruktury

Akce výzkumných infrastruktur se zaměří na posílení evropských kapacit a výkonu specifických výzkumných infrastruktur a též na zvyšování zapojení skupin uživatelů do činností nabízených výzkumnými infrastrukturami a jejich odhodlání investovat do výzkumu špičkové úrovně. Činnosti budou sestávat z podpory účinného využití zařízení, zdrojů a služeb ve všech oblastech vědy a techniky prostřednictvím „nadmárodního přístupu“ k infrastrukturám a z podpory optimalizace evropských výzkumných infrastruktur za pomoci „integrace“ kapacit a úsilí.

1.1.1. Nadnárodní přístup

Přední světové výzkumné infrastruktury vyžadují velmi značné a dlouhodobé investice do lidských i finančních zdrojů. Mělo by je využívat co nejvíce vědeckých a spotřebitelských odvětví v evropském měřítku. EU by k tomuto cíli měla přispívat propagací *nadmárodního přístupu*. Cílem je otevřít nové příležitosti pro výzkumné týmy, aby získaly přístup k nejlepším výzkumným infrastrukturám, včetně výzkumných týmů z okrajových a nejvzdálenějších regionů. Tento přístup lze zpřístupnit vnějším uživatelům, a to buď osobně, nebo za pomoci vhodných elektronických komunikačních prostředků. Může mít rovněž podobu poskytování vědeckých služeb na dálku. Tento záměr bude prováděn prostřednictvím

výzev k podávání návrhů „zdola nahoru“ otevřených všem oborům vědy a techniky bez upřednostňování toho či onoho oboru.

1.1.2. *Integrační činnosti*

Je zapotřebí, aby se optimalizace a posílení kapacit a výkonu výzkumných infrastruktur na úrovni EU nepřetržitě podporovaly a zlepšovaly, aby tak mohly reagovat na vznikající a rostoucí vědecké potřeby. Toho se lépe dosáhne koordinovaným způsobem, podněcováním jejich používání a vývoje, včetně aktualizací.

Integrační činnosti pro stávající výzkumné infrastruktury budou prováděny prostřednictvím těchto postupů:

- Výzvy „zdola nahoru“, jejichž účelem bude napomáhat vzájemné koordinaci a slučování zdrojů mezi provozovateli infrastruktur s cílem posílit mezi nimi atmosféru spolupráce. Takové činnosti by rovněž měly směřovat k tomu, aby se zlepšila strukturalizace způsobu činnosti výzkumných infrastruktur v evropském měřítku, k posílení jejich společného vývoje, pokud jde o kapacitu a výkon, a k propagování jejich soudržného a mezioborového využití.
- „Cílené výzvy“ se použijí v případech, kdy takové zacílené akce zřetelně přispějí k podpoře výzkumných infrastruktur, jejichž možný význam se projeví za delší dobu, a urychlení jejich uplatnění na úrovni EU. Budou prováděny v úzké spolupráci s činnostmi probíhajícími v tématických oblastech, aby bylo zajištěno, že všechny akce prováděné na evropské úrovni v rámci EU budou odpovídat potřebám výzkumných infrastruktur v příslušných oblastech. Již nyní lze určit oblasti¹⁸, kde je možno podpořit používání a posílit stávající evropské infrastruktury, splňující dlouhodobé strategické potřeby zúčastněných stran v akademickém, veřejném a průmyslovém výzkumu, jakož i celé společnosti; tyto oblasti se mohou týkat např. věd o živé přírodě a jejich využití, informačních a komunikačních technologií, rozvoje průmyslového výzkumu, včetně metrologie, podpory udržitelného rozvoje, zejména v oblastech životního prostředí, a též společenských a humanitních věd.

1.1.3. *E-infrastruktury založené na informačních a komunikačních technologiích*

Díky rozšíření *e-infrastruktur* mohou výzkumné obce využívat přetrvávajících služeb vycházejících ze složitých postupů navržených tak, aby virtuálním komunitám zprostředkovaly výkon distribuovaných zdrojů založených na informačních a komunikačních technologiích (výpočetní výkon, propojitelnost, přístrojové vybavení). Posílení evropského přístupu a souvisejících evropských činností v této oblasti může značně přispět ke zvýšení evropského výzkumného potenciálu a jeho využití a může z *e-infrastruktur* učinit stěžejní součást Evropského výzkumného prostoru, počátek mezioborových inovací a podněcující prvek při změně způsobu vědecké práce. Může rovněž přispět k účasti výzkumných týmů z okrajových a nejbzdálenějších regionů.

Činnosti navrhované pro *e-infrastrukturu*, na základě cílených výzev k podávání návrhů, se zaměří na posílení dalšího rozvoje a vývoje velkokapacitní a vysoce výkonné komunikace (GÉANT) a infrastruktur založených na technologii grid a posílení evropského počítačového

¹⁸ Tyto oblasti určuje rovněž fórum ESFRI.

potenciálu nejvyšší třídy, přičemž zdůrazňují potřebu posílit distribuovaná superpočítačová zařízení světové úrovně, ukládání dat a zařízení pokročilé vizualizace. Uvedené činnosti se rovněž zaměří na posílení přijetí těchto skutečností ze strany skupin uživatelů, přičemž zvýší jejich globální význam a míru důvěry a jistoty a budou stavět na výsledcích infrastruktur typu GÉANT a grid.

Bude nezbytné koordinovaným způsobem podpořit na úrovni Evropské unie digitální knihovny, archivy, ukládání dat, správu údajů a nezbytné slučování zdrojů, aby bylo možné uspořádat zásobárny údajů pro vědeckou obec a budoucí generace vědců. Bude věnována pozornost posílení důvěry a jistoty ve vztahu k *e-infrastrukturám*. Navrhované činnosti budou rovněž směřovat k předvídání a zapojování nových požadavků a řešení s cílem usnadnit vznik rozsáhlých zkušeben, které budou provádět výzkum nových průrazných technologií a zabývat se novými uživatelskými požadavky, včetně e-učení (e-learning). Pomoc skupiny pro úvahy o e-infrastrukturách (eIRG) bude pravidelná a bude spočívat v poskytování strategických doporučení.

1.2. Nové výzkumné infrastruktury

Tento specifický program pomůže při podpoře vytváření nových výzkumných infrastruktur (nebo rozsáhlé aktualizaci infrastruktur stávajících), přičemž se zaměří na „jedinečné“ infrastruktury se stěžejním a celoevropským dopadem na rozvoj příslušných vědních oborů v Evropě.

1.2.1. Přípravné studie pro nové výzkumné infrastruktury

Podpora vytváření nových výzkumných infrastruktur výzvami k podávání návrhů „zdola nahoru“ a financováním přípravných projektů a studií proveditelnosti pro nové infrastruktury.

1.2.2. Podpora vytváření nových infrastruktur

Podpora vytváření nových výzkumných infrastruktur na základě práce fóra ESFRI týkající se rozvoje evropského plánu pro nové výzkumné infrastruktury. Komise určí prioritní projekty, které by v souladu s rámcovým programem mohly obdržet podporu ES.

Činnost související s vytvářením nových infrastruktur se provede ve dvou krocích:

- *Krok 1: Podpora přípravné fáze:*

Tento první krok bude zahrnovat výzvy vyhrazené pro prioritní projekty určené Komisí. Přípravná fáze by zahrnovala finalizaci podrobných plánů na vytváření infrastruktur, právní organizace, řízení a víceletého plánování předpokládané výzkumné infrastruktury a konečnou dohodu mezi zúčastněnými stranami. V průběhu této přípravné fáze bude Evropská komise daný proces usnadňovat, zejména pokud jde o mechanismy finančního inženýrství ve fázi vytváření infrastruktur.

- *Krok 2: Podpora fáze vytváření infrastruktur:*

V druhé fázi, která především za pomoci komplementarity mezi vnitrostátními nástroji a nástroji Společenství (jako např. strukturální fondy nebo Evropská investiční banka) naváže na technické, právní, správní a finanční dohody, jež se podařilo uzavřít, se počítá s prováděním plánů na vytváření infrastruktur. Finanční podporu v souladu s rámcovým programem pro fázi vytváření infrastruktur lze poskytovat takovým prioritním projektům,

u nichž je taková podpora nezbytně nutná. V těchto případech se rozhodnutí budou přijímat pomocí mechanismu závislého na povaze a úrovni požadovaného financování (např. přímý grant, půjčky Evropské investiční banky, k nimž lze usnadnit přístup prostřednictvím finančního nástroje na sdílení rizik (příloha III), či postup podle článku 171).

1.3. Podpůrná opatření, včetně podpory nově vznikajícím potřebám

Pro úspěšný průběh této činnosti je zásadní intenzivní koordinace v rámci EU při přípravě a přijímání evropské politiky ohledně výzkumných infrastruktur. V rámci celého programu budou proto existovat opatření na podporu takové koordinace, včetně podpory rozvoje mezinárodní spolupráce.

Tyto činnosti by se provedly především v návaznosti na trvalou otevřenou výzvu na základě přístupu „zdola nahoru“. Byly by zaměřené na podporu analýz vznikajících potřeb, na podporu práce fóra ESFRI a skupiny eIRG, na účinné provádění programu (např. podpora konferencí, smlouvy s experty, studie posouzení vlivů atd.), jakož i na podporu mezinárodního rozměru činností uskutečňovaných v rámci tohoto specifického programu a šíření evropské excelence na mezinárodní úrovni. V kontextu mezinárodní spolupráce umožní rovněž činnosti uskutečňované v rámci této specifické části programu Kapacity poukázat na potřeby určitých třetích zemí a na vzájemné zájmy, na nichž by mohly být založeny akce specifické spolupráce a na základě cílených výzev vyvíjet vzájemné vazby mezi klíčovými výzkumnými infrastrukturami ve třetích zemích a v rámci Evropského výzkumného prostoru.

2. VÝZKUM VE PROSPĚCH MALÝCH A STŘEDNÍCH PODNIKŮ

Cíle

Posílení inovační kapacity evropských malých a středních podniků a jejich přínosu k vývoji výrobků a trhů založených na nových technologiích prostřednictvím pomoci těmto podnikům při zadávání výzkumných úkolů, zvyšování jejich výzkumného úsilí, rozšiřování jejich sítí, lepším využívání výsledků výzkumu a získávání technologického know-how.

Přístup

Malé a střední podniky jsou jádrem evropského průmyslu. Měly by být klíčovou složkou systému inovací a řetězce přetváření znalostí v nové výrobky, procesy a služby. Evropské malé a střední podniky čelí rostoucí hospodářské soutěži na vnitřním i světovém trhu, a proto je zapotřebí, aby zvýšily intenzitu svých znalostí a výzkumu, zeměpisně rozšířily své obchodní činnosti a rozšířily své sítě znalostí na mezinárodní úroveň. Veškeré členské státy provádějí akce vztahující se k malým a středním podnikům, často však nepovzbuzují a nepodporují nadnárodní spolupráci ve výzkumu ani při předávání technologií. Akce na úrovni EU jsou nezbytné k doplnění a zvýšení dopadu akcí prováděných na vnitrostátní a regionální úrovni.

Na podporu malých a středních podniků nebo jejich sdružení, jež potřebují externě zajišťovat výzkum ze strany vysokých škol a výzkumných středisek („subjektů provádějících činnosti VTR“), se budou provádět specifické akce. Tyto akce budou prováděny v celé oblasti vědy a techniky. Hodnocení návrhů projektů odpovídajícím způsobem přihledne k očekávanému hospodářskému dopadu na malé a střední podniky. Finanční prostředky budou přidělovány

prostřednictvím dvou režimů: *výzkum pro malé a střední podniky* a *výzkum pro sdružení malých a středních podniků*. První režim se zaměřuje především na málo nebo středně technicky vyspělé MSP s malými nebo žádnými výzkumnými možnostmi, ale rovněž na MSP s velkými požadavky na výzkum, které potřebují zadávat výzkumné úkoly, aby tak doplnily své hlavní výzkumné schopnosti. Druhý režim se zaměřuje na sdružení malých a středních podniků, neboť tato sdružení obvykle nejlépe znají nebo určí společné odborné problémy svých členů, a budou moci jednat jejich jménem a propagovat účinné šíření a zavádění výsledků.

Kromě těchto specifických akcí bude v celém rámcovém programu účast malých a středních podniků povzbuzována a usnadňována. Potřeby a potenciál malých a středních podniků týkající se výzkumu se náležitě zohledňují při vytváření obsahu tematických oblastí programu Spolupráce, prováděného prostřednictvím projektů různého rozsahu a dosahu v závislosti na oboru a tématu.

Při provádění rámcového programu Společenství pro VTR bude zajištěna komplementarita a součinnost s akcemi rámcového programu pro konkurenceschopnost a inovace, aby se tak povzbudila a usnadnila účast malých a středních podniků v rámcovém programu Společenství pro VTR.

Činnosti

Provedou se tyto dva režimy specifické pro malé a střední podniky:

- ***Výzkum pro malé a střední podniky***

Tento režim podporuje malé skupiny inovačních malých a středních podniků při řešení běžných nebo doplňkových technických problémů. Projekty, jež jsou poměrně krátkodobé, se musejí zaměřit na potřeby inovace malých a středních podniků, které zadávají výzkumné úkoly subjektům provádějícím činnosti VTR, a musejí ukázat jasný potenciál využití pro dotčené malé a střední podniky.

- ***Výzkum pro sdružení malých a středních podniků***

Tento režim podporuje sdružení malých a středních podniků při vývoji technických řešení problémů společných pro velký počet malých a středních podniků ve specifických průmyslových odvětvích nebo segmentech hodnotového řetězce, při výzkumu potřebném například při zajišťování souladu s evropskými normami či při jejich vytváření a při plnění regulativních požadavků v oblastech jako např. zdraví, bezpečnost či ochrana životního prostředí. Projekty, které mohou trvat několik let, musejí vést sdružení malých a středních podniků, která ve prospěch svých členů zadávají výzkumné úkoly subjektům provádějícím činnosti VTR, jakož i musejí zahrnovat několik jednotlivých malých a středních podniků.

Společné rysy režimů

- Je-li to v zájmu malých a středních podniků nebo sdružení těchto podniků, mohou se režimů účastnit další podniky a koncoví uživatelé.
- Je zapotřebí, aby projekty vedle výzkumu zahrnovaly též činnosti propagující zavádění a účinné využívání výsledků výzkumu jako např. zkoušení, demonstrace, odbornou přípravu, předávání technologií, řízení znalostí a ochranu práv duševního

vlastnictví. U projektů týkajících se *výzkumu pro sdružení malých a středních podniků* je rovněž zapotřebí, aby zahrnovaly činnosti směřující k účinnému šíření výsledků výzkumu ve prospěch členů sdružení malých a středních podniků, popřípadě pro širší okruh příjemců.

- Pro vlastnická práva a práva přístupu se u těchto dvou režimů použijí zvláštní pravidla.

3. REGIONY ZNALOSTÍ

Cíle

Posílení výzkumného potenciálu evropských regionů, zejména povzbuzováním a podporováním vývoje regionálních „uskupení zaměřených na výzkum“ sdružujících regionální úřady, vysoké školy, výzkumná střediska a podniky v celé Evropě a další příslušné zúčastněné strany.

Přístup

Regiony jsou stále více uznávány jako důležití účastníci výzkumného a vývojového prostředí EU. Zároveň z příslušných poznatků vyplývá, že investice do výzkumu a vývoje zvyšují atraktivitu regionu a konkurenceschopnost místních podniků. Uskupení zaměřená na výzkum a vývoj se řadí mezi nejlepší prvky podněcující takovou investiční činnost, přímo přispívají ke zvýšení místní konkurenceschopnosti a jejich přítomnost se příznivě odráží na hospodářském růstu a počtu pracovních míst. Pilotní projekt Regiony znalostí z roku 2003¹⁹ potvrdil význam takových uskupení a zájem podpořit a povzbudit jejich rozvoj.

Tato akce umožní evropským regionům zvyšovat kapacitu pro investice do VTR a současně maximalizovat potenciál pro úspěšné zapojení svých zúčastněných stran do evropských výzkumných projektů. Zlepšováním součinnosti mezi regionálními a výzkumnými politikami především vytvářením regionálních výzkumných strategií, které regionální orgány mohou zapojovat do svých strategií hospodářského rozvoje, se bude rovněž prosazovat zvýšené a cílenější využití strukturálních fondů pro investice do výzkumu a vývoje a pro činnosti týkající se výzkumu a vývoje.

Cílem projektu Regiony znalostí je podpořit definici a provádění nejlépe vyhovujících politik a strategií pro rozvoj uskupení zaměřených na výzkum a vývoj. Tento projekt prostřednictvím sdílení poznatků zejménalepší význam a účinnost regionálních výzkumných plánů, bude propagovat a posílí spolupráci mezi uskupeními, přispěje k posílení udržitelného rozvoje stávajících uskupení zaměřených na výzkum a vývoj, jakož i podpoří vytváření uskupení nových. Podpora se bude poskytovat zejména projektům vycházejícím z poptávky a zaměřeným na řešení problémů, jež se zabývají specifickými technickými oblastmi nebo odvětvími²⁰.

¹⁹ Pilotní projekt Regiony znalostí byl zahrnut do rozpočtu Společenství 2003 na základě iniciativy Evropského parlamentu. Navázala na ni další výzva k předkládání návrhů v souladu s šestým rámcovým programem Společenství pro VTR (2004), v rámci programu Soudržný rozvoj politik.

²⁰ To nevylučuje případné spojení různých technických oblastí.

Tato činnost se bude týkat všech regionů, včetně konvergenčních²¹.

Činnosti

Projekty obvykle zahrnují regionální orgány, regionální rozvojové agentury, vysoké školy, výzkumná střediska a průmyslovou sféru, jakož i případně předávání technologií a finanční organizace nebo organizace občanské společnosti. Předmětem projektů *Regiony znalostí* budou tyto činnosti:

- **Analýza, vývoj a provádění výzkumných plánů** regionálních uskupení a spolupráce mezi nimi. Tyto plány budou zahrnovat analýzu a prováděcí plán zaměřený na možnosti a priority výzkumu a vývoje. V projektech se uplatní prognózy, porovnávání s referenčními ukazateli (benchmarking) nebo další metody, jejichž prostřednictvím se budou demonstrovat očekávané přínosy, jako je např. posílení vazeb mezi zúčastněnými uskupeními, optimalizované zapojení do evropských výzkumných projektů a výraznější dopady na regionální rozvoj.
- **„Instruktáž“** regionů s méně vyvinutou oblastí výzkumu ze strany regionů, kde tato oblast dospěla značně vysoké úrovně, na základě vytváření uskupení zaměřených na výzkum a vývoj. Regionální konsorcia s nadnárodním dosahem zajistí a sdruží účastníky výzkumu z akademické obce, průmyslové sféry a vládních orgánů, aby přicházeli s příkladnými řešeními spolu s technicky méně vyvinutými regiony a pro ně.
- **Iniciativy ke zlepšení integrace** účastníků výzkumu a orgánů v regionálních ekonomikách, a to prostřednictvím jejich kontaktů na úrovni uskupení. Tyto iniciativy budou zahrnovat nadnárodní činnosti ke zlepšení vazeb mezi zúčastněnými stranami ve výzkumu a místními podnikatelskými uskupeními, jakož i příslušné činnosti mezi jednotlivými uskupeními.

Podpora bude rovněž směřována ve prospěch činností, jejichž cílem je podpora soustavné vzájemné výměny informací, jakož i kontaktů mezi podobnými projekty a případně s akcemi dalších příslušných programů Společenství (např. analytické a syntetické pracovní semináře, kulaté stoly, publikace).

4. VÝZKUMNÝ POTENCIÁL

Cíl

Podněcování využívání celkového výzkumného potenciálu rozšířené EU uvolněním a rozvíjením výzkumného potenciálu v „konvergenčních“ a nejuvdálenějších regionech EU a napomáhání v posilování kapacit jejich výzkumných pracovníků, aby se úspěšně účastnili výzkumných činností na úrovni EU.

Přístup

²¹ „Konvergenční“ regiony jsou regiony uvedené v článku 5 návrhu nařízení Rady o obecných ustanoveních týkajících se Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu a Fondu soudržnosti (KOM/2004/492). Patří sem regiony spadající pod cíl „konvergence“, regiony způsobilé pro financování z Fondu soudržnosti a nejuvdálenější regiony.

S cílem podpořit uplatnění plného výzkumného potenciálu rozšířené Unie bude specifická akce usilovat o uvolnění potenciálu výzkumných skupin, zejména v konvergenčních a nejbzdálenějších regionech Evropské unie, které v současné době nevyužívají své možnosti plně nebo jež k uplatnění svých možností potřebují nové vědomosti a podporu. Akce ve značném měřítku navází na dřívější a stávající opatření, jako jsou např. evropská střediska excelence v někdejších přístupujících a kandidátských zemích při uskutečňování pátého rámcového programu či hostitelská stipendia Marie Curieové pro předávání znalostí. Tyto akce rovněž doplní úsilí, které vyvine Evropský sociální fond v souladu s novou politikou soudržnosti (2007 – 2013), zaměřené na vývoj lidského potenciálu pro výzkum na vnitrostátní úrovni ve způsobilých oblastech.

Zaměřením na posilování a rozšiřování spolupráce takových výzkumných skupin s výzkumnými středisky v dalších zemích EU se významně přispěje k uvolnění jejich potenciálu a tím k jejich dlouhodobému udržitelnému rozvoji. Optimalizací jejich mezinárodního zapojení a uznání, vůdčího potenciálu a kvality jejich vědců se tyto výzkumné skupiny více zviditelní a usnadní se jejich účast v Evropském výzkumném prostoru.

Činnosti

Akce upřednostní zejména strategická partnerství (včetně twinningu) mezi výzkumnými skupinami jak z veřejného, tak soukromého sektoru, v konvergenčních nebo nejbzdálenějších regionech EU, vybranými na základě kvality a vysokého potenciálu a zavedenými výzkumnými skupinami z jiných oblastí Evropy. Zvláštní důraz se bude klást na očekávaný dlouhodobý přínos partnerství jak na úrovni EU, tak na regionální úrovni. S cílem uplatnit plný potenciál vybraných výzkumných skupin (tj. posílení jejich vědomostí, rozvíjení dodatečných schopností, včetně schopností v řízení výzkumu, nebo výraznější zviditelnění) ze způsobilých regionů ve výzkumných programech vyvinutých v rámci strategických partnerství činnost bude zahrnovat podporu těchto okruhů:

- Výměna know-how a zkušeností prostřednictvím nadnárodního obousměrného vysílání výzkumných pracovníků mezi vybranými středisky ve způsobilých regionech a jednou partnerskou organizací či více partnerskými organizacemi v jiném státě EU, s inherentním požadavkem povinného návratu pro vyslané pracovníky pocházející z vybraných středisek ve způsobilých regionech.
- Nábor přicházejících zkušených výzkumných pracovníků vybranými středisky za účelem jejich zapojení do předávání znalostí a/nebo do odborné přípravy výzkumných pracovníků, včetně případů, kdy má tento postup sloužit jako prostředek k důraznému povzbuzení k návratu těch státních příslušníků, kteří opustili svou vlast.
- Získávání a vývoj určitých vybavení pro výzkum pro vybraná střediska.
- Organizování pracovních seminářů a konferencí pro usnadnění předávání znalostí na vnitrostátní a mezinárodní úrovni s účastí jak vlastních výzkumných pracovníků vybraných středisek, tak hostujících výzkumných pracovníků z dalších zemí v rámci zlepšování kapacit mezinárodní odborné přípravy a věhlasu těchto středisek; účast výzkumných pracovníků ze středisek vybraných v rámci režimu na mezinárodních konferencích nebo krátkodobých akcích odborné přípravy s cílem sdílet znalosti, vytvářet sítě a intenzivnější mezinárodní vazby.

- Činnosti směřující k šíření a propagaci s cílem zajistit výraznější zviditelnění vybraných středisek a jejich činností.

Nezávisle na těchto podpůrných opatřeních akce navíc poskytne hodnoticí nástroje, prostřednictvím kterých může kterékoli výzkumné středisko ve způsobilých regionech, ať už žádá o financování, nebo nikoli, získat mezinárodní nezávislé odborné vyhodnocení úrovně své celkové kvality výzkumu a výzkumných infrastruktur. Toto hodnocení by uskutečnili špičkoví nezávislí mezinárodní experti jmenovaní Komisí.

5. VĚDA VE SPOLEČNOSTI

Cíl

Za účelem vybudování účinné a demokratické evropské znalostní společnosti je cílem podněcovat harmonickou integraci vědeckého a technického úsilí a přidružených výzkumných politik v evropské sociální síti.

Přístup

Projekt „Věda ve společnosti“ představuje významné rozšíření a prodloužení pilotních činností uskutečněných v rámci šestého rámcového programu, úměrně se zvýšenými cíli evropské výzkumné politiky.

Rozvoj společnosti v jednotlivých oblastech Evropy z velké části záleží na schopnosti těchto společenství vytvořit, využít a šířit znalosti a na tomto základě se neustále zasazovat o inovace. Vědecký výzkum hraje v tomto ohledu hlavní úlohu a měl by nadále být jedním z prvků, které dodávají impulzy při podpoře růstu, dobrých životních podmínek a udržitelného rozvoje.

Pro dosažení tohoto cíle je zcela nezbytné vytvořit sociální a kulturní prostředí přispívající k úspěšnému a využitelnému výzkumu. To znamená, že se zohlední oprávněné obavy a potřeby členů společnosti; z toho vyplývá posílená demokratická diskuze s větším zapojením veřejnosti a její větší informovanost, jakož i lepší podmínky pro kolektivní rozhodování o vědeckých otázkách. V tomto prostředí by rovněž měl být vytvořen prostor pro vědecká povolání, nový dynamický nárůst investic do výzkumu a následné šíření znalostí, z něž vychází lisabonská strategie.

Tento oddíl programu Kapacity se poté zaměří na vývoj souboru podmínek, jejichž prostřednictvím se takové podněcující prostředí v Evropě stane spíše standardem než výjimkou.

Předně je zapotřebí se zaměřit na nebezpečí vědecké propasti uvnitř jednotlivých společností. Vytváří se mezi těmi, kdo nemají přístup k příslušným znalostem, a těmi, kdo jej mají; mezi těmi, kdo nemají možnost ovlivnit tvorbu politik ve výzkumu, a těmi, kdo takovou možnost mají. Následně občané vyjadřují svou nejistotu ohledně možných přínosů vědy a techniky a jejich účinného podřízení veřejné kontrole. Tito občané si na jedné straně přejí více výzkumu, aby se mohl zabývat nevyřešenými problémy současnosti (nemoci, znečištění, epidemie, nezaměstnanost atd.) a aby se do budoucna lépe vyrovnal s jejich možnými dopady. Na druhé straně však nutně musejí dát najevo svou nedůvěru vůči určitým způsobům využití vědy a možným střetům skrytých zájmů v postupech rozhodovacího procesu.

Mezi příčiny často neuspokojivé integrace vědy ve společnosti patří:

- nedostatečná veřejná účast na určování priorit a směřování vědecké politiky; to by umožnilo širší diskuzi o možných příslušných rizicích a důsledcích;
- rostoucí odstup, pokud jde o určité směry vědeckého vývoje, pocíťovaný nedostatek kontroly a otevřené otázky týkající se ochrany základních hodnot;
- pocíťované oddělení vědeckého světa a každodenní reality hospodářského a sociálního života;
- zpochybňování objektivitu vědeckých poznatků zpřístupněných představitelům veřejné tvorby politik.

Zvolený přístup směřuje k přijetí těchto opatření:

- zajistit, aby mechanismy přístupu k odborným znalostem nezbytným pro podporu stabilnějších politik a jejich ověření byly otevřenější a průhlednější;
- stanovit pravidla pro eticky vyhovující výzkumnou činnost s ohledem na základní práva;
- umožnit aktivnější účast Evropy na světovém fóru v diskuzích a při propagování sdílených hodnot, rovných příležitostí a společenského dialogu;
- překlenout propast mezi lidmi s vědeckým vzděláním a lidmi, kteří je nemají, propagovat vnímání vědecké kultury v přímém sousedství všech občanů (obracet se na města, regiony, nadace, vědecká střediska atd.);
- podnítit společenský dialog k výzkumné politice a povzbuzovat organizace občanské společnosti, aby se do výzkumné činnosti více zapojily;
- vytvářet představu vědy a výzkumných pracovníků srozumitelnou všem, obzvláště mladým lidem;
- napomáhat ženám v pokračujícím vědeckém profesním postupu a lepším využívání vědeckých vloh ve prospěch všech;
- obnovit vědeckou komunikaci a upřednostňovat moderní prostředky k dosažení lepšího vlivu, přičemž se bude napomáhat vědcům, aby úzce spolupracovali s odborníky v hromadných sdělovacích prostředcích.

Projekt „Věda ve společnosti“ se bude provádět prostřednictvím:

- akcí souvisejících s politikami a prostřednictvím výzkumu podporovaného přímo ze strany tohoto tématu;
- spoluprací mezi členskými státy, stanovením společných cílů a posílením vnitrostátních postupů, v duchu otevřené metody koordinace;

- propagováním, podporou a sledováním zavádění a dopadu prvků projektu „Věda ve společnosti“ v dalších částech rámcového programu²², jakož i jejich sledování; tímto tématem bude pokryta celková koordinace otázek souvisejících s projektem „Věda ve společnosti“, a to jak napříč rámcovým programem, tak v rámci dalších příslušných činností Společenství (např. pokud jde o vzdělávání a kulturu).

Uplatní se tři oblasti činností.

První oblast činností: *dosáhnout dynamičtější vazby mezi vědou a společností*

- **Posílení a zlepšování evropského vědeckého systému**

Vzhledem k panujícímu očekávání, že evropský vědecký systém zajistí udržitelnost našeho inovačního potenciálu, musí společnost získat lepší přehled o složkách, hospodářských postupech, nařízeních a běžném fungování tohoto systému. Postupy se budou zabývat třemi hledisky značného významu, s obzvláštním zaměřením na vnitřní hybné síly Evropského výzkumného prostoru a jeho účastníky:

- zlepšování využití a sledování dopadu vědeckého poradenství a odborných znalostí pro tvorbu politik v Evropě, a vývoj praktických nástrojů a režimů (např. elektronické sítě);
- podpora důvěry a samoregulace v rámci vědecké obce;
- povzbuzování diskuze o šíření informací, včetně přístupu k vědeckým výsledkům a vědeckým publikacím.

- **Širší zapojení v zájmu předvídání a objasnění politických, společenských a etických otázek**

Do výzkumného postupu je zapotřebí lépe zahrnout očekávání a obavy společnosti a základní etické zásady, přičemž se vytvoří bezpečnější a konstruktivnější prostředí pro výzkumné pracovníky a pro celou společnost. V tomto záměru hrají významnou roli dvě hlediska:

- širší zapojení v otázkách souvisejících s vědou,
- podmínky pro fundovanou diskuzi o etice a vědě.

- **Lepší porozumění tomu, jaké místo má zaujímat věda a technika ve společnosti**

S cílem zaměřit se na vztah mezi vědou a společností prostřednictvím řádných politik je na úrovni Evropské unie zapotřebí prohlubovat, upevňovat a šířit znalosti nashromážděné v oborech dějin, sociologie a filozofie jednotlivých věd. Vědci z těchto oborů by za tímto účelem měli vytvářet příslušné sítě, které by strukturovaly výzkum a diskuze s cílem ukázat skutečnou účast vědy při vytváření evropské společnosti a identity, přičemž se zejména zdůrazní:

- vztahy mezi vědou, demokracií a právem,

²² Zahrnout postupy etického přezkumu pro návrhy zabývající se citlivými otázkami v rámci specifického programu „Spolupráce“.

- výzkum etiky ve vědě a technice,
- vzájemný vliv vědy a kultury,
- úloha a vnímání vědců.

- **Mění se úloha vysokých škol**

Práce bude směřovat k podpoře vhodných reforem umožňujících, aby vysoké školy společně s průmyslovou sférou a celou společností (v souladu s iniciativami Společenství týkajícími se vysokoškolského výzkumu) plně sehrály svou úlohu při vytváření, šíření a sdílení znalostí. Důraz bude kladen na tyto oblasti:

- vymezení lepších rámcových podmínek pro účinnější vysokoškolský výzkum,
- podpora zřízení strukturovaných partnerství s podnikovou sférou, s přihlédnutím ke kapacitám vysokých škol, pokud jde o řízení výzkumu,
- posílení sdílení znalostí mezi vysokými školami a celou společností.

Druhá oblast činnosti: *posílení potenciálu, rozšiřování horizontů*

- **Otázky rovného postavení žen a mužů v oblasti výzkumu**

Na základě plánů politik uvedených v pracovním dokumentu útvarů Komise, závěrech Rady²³, jakož i na základě dalších příslušných plánů politik EU se provede rámec pro konkrétní akce s cílem posílit úlohu žen ve vědeckém výzkumu a podpořit rozměr rovného postavení žen a mužů ve výzkumu. V tomto rámci proběhne politická diskuze, sledování, koordinace a podpůrný výzkum. Tento rámec bude sestávat z těchto oblastí:

- posilování úlohy žen ve vědeckém výzkumu,
- problematika rovného postavení žen a mužů v oblasti výzkumu,
- zohledňování rovného postavení žen a mužů ve výzkumné politice a výzkumných programech EU.

- **Mladí lidé a věda**

Budou navrženy činnosti směřující k tomu, aby vědecká profesní dráha byla přitažlivější pro více lidí, k podpoře vazeb mezi generacemi a zvýšení úrovně celkové vědecké gramotnosti. Evropské výměnné programy a programy spolupráce se zaměří na metody vědeckého vyučování přizpůsobené mladým posluchačům, podporu vyučujících ve vědeckých oborech (koncepty, podklady) a na rozvíjení vazeb mezi vzdělávacími institucemi a profesním životem. Dále lze podporovat akce se širokou evropskou oblastí působnosti, kde se setkají etablovaní vědci – coby „modely pro utváření psychosociálních rolí“ – a začínající mladí vědci. Bude věnována pozornost podpůrnému výzkumu při zohlednění sociálních kontextů a kulturních hodnot. Postupy se zaměří na tři hlediska:

²³ „Ženy a věda: excelence a inovace – rovné postavení žen a mužů ve vědě“ (SEK 2005/370); závěry Rady ze dne 18. dubna 2005.

- podpora formálního a neformálního vědeckého vzdělávání ve vzdělávacích institucích,
- posílení vazeb mezi vědeckým vzděláváním a vědeckou profesní dráhou,
- výzkumné a koordinační akce týkající se nových metod ve vědeckém vzdělávání.

Třetí oblast činností: *komunikace mezi vědeckým světem a společností*

Příslušné činnosti budou podporovat účinné obousměrné komunikační kanály, jež umožňují veřejnosti vstoupit do kontaktu s představiteli vědeckého světa a vědcům vstoupit do kontaktu s veřejnou sférou. Tento přístup upřednostní užší spolupráci a výměnu osvědčených postupů mezi vědci a odborníky v oblasti hromadných sdělovacích prostředků, ale podpoří rovněž značnější zapojení cílových skupin, zejména mladých lidí, výzkumných pracovníků, kteří se chtějí obrátit na veřejnost, a specializovaných tiskových médií. Úsilí se zaměří na:

- spolehlivé a včasné poskytování informací vědeckému tisku, včetně podpory vytváření zdroje informací pro evropský vědecký tisk;
- akce odborné přípravy směřující k překlenutí propasti mezi sdělovacími prostředky a vědeckou obcí;
- povzbuzování k vytváření evropského rozměru při vědeckých akcích, které se zaměřují na veřejnost;
- audiovizuální propagaci vědy pomocí evropských koprodukcí a šířením vědeckých programů;
- podporu špičkové nadnárodní výzkumné a vědecké komunikace prostřednictvím populárních cen;
- výzkum zaměřený na posílení metod vědecké komunikace a jejích výsledků.

6. ČINNOSTI V RÁMCI MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

Cíl

Evropské společenství potřebuje mít silnou a ucelenou mezinárodní politiku v oblasti vědy a techniky, aby se stalo konkurenceschopným a na světové úrovni hrálo vedoucí úlohu.

Mezinárodní politika má dva vzájemně propojené cíle:

- prostřednictvím strategických partnerství se třetími zeměmi ve vybraných oblastech vědy a zapojením nejlepších vědců ze třetích zemí do práce v Evropě a spolupráce s Evropou podporovat evropskou konkurenceschopnost;
- na základě společného zájmu a vzájemného přínosu řešit specifické problémy, kterým čelí třetí země nebo které mají globální povahu.

Přístup

Současné politické rozhovory a partnerské sítě s různými regiony ve třetích zemích budou posíleny s cílem určit a zajistit prioritní výzkumné oblasti společného zájmu a vzájemného

prospěchu s těmito vybranými třetími zeměmi (partnerské země mezinárodní spolupráce²⁴) pro akce specifické mezinárodní spolupráce specifického programu Spolupráce, jakož i s cílem poskytnout impulzy a napomoci tak k provádění těchto akcí. Mnohostrannou koordinací vnitrostátních politik a činností VTR bude podporována koordinace vnitrostátních programů (členské státy, kandidátské a přidružené země), čímž se posílí ucelenost vnitrostátních činností mezinárodní vědecké spolupráce. Spolupráce se třetími zeměmi v rámcovém programu bude zaměřena zejména na následující skupiny zemí²⁵:

- kandidátské země²⁶,
- partnerské země Středomoří (MPC), západobalkánské země (WBC), jakož i země střední a východní Evropy, oblasti Kavkazu a střední Asie²⁷ (EECCA),
- rozvojové země,
- rozvíjející se ekonomiky.

Tématicky zaměřené výzkumné akce mezinárodní spolupráce se provádějí v rámci specifického programu Spolupráce. Mezinárodní akce v oblasti lidského potenciálu se uskutečňují v rámci specifického programu Lidé. V tomto programu jsou popsány horizontální podpůrné činnosti v rámci mezinárodní spolupráce. Bude zajištěna celková koordinace akcí mezinárodní spolupráce v rámci různých programů.

Činnosti

Mezi hlavní činnosti směřující ke vytváření společně dohodnutých politik mezinárodní vědecké spolupráce patří:

- **Určování regionálních priorit a definování politik vědecko-technické spolupráce**

Vědecko-technická spolupráce v rámci EU k určování priorit bude založena na uceleném politickém dialogu s partnerskými zeměmi a regiony při uznávání jejich společensko-kulturních podmínek a výzkumných kapacit. Tento dialog zacílený na vědecko-technickou spolupráci se uskutečňuje na několika úrovních, např. prostřednictvím mezinárodních fór (úmluvy OSN), institucionalizovaných meziregionálních rozhovorů²⁸ (včetně setkání mezi Asií a Evropou (ASEM), mezi Latinskou Amerikou, karibskou oblastí a EU (ALCUE), partnerství Středozeří a zemí západního Balkánu, zemí EU-AKT (EU a africké, karibské a tichomořské země) a mezi východní Evropou, oblastí Kavkazu a střední Asií²⁹), v rámci dvoustranných a mnohostranných dohod, jakož i prostřednictvím neformálních nadregionálních porad vědců a dalších sociálních partnerů.

²⁴ Viz pravidla pro účast.

²⁵ To zahrnuje třetí země, které sousedí s nejbližšími regiony.

²⁶ V případě plně přidružených kandidátských zemích se akce omezí na specifické akce s cílem usnadnit a podporovat jejich integraci do rámcového programu.

²⁷ Arménie, Ázerbajdžán, Bělorusko, Gruzie, Kazachstán, Kyrgyzská republika, Moldávie, Ruská federace, Tádžikistán, Turkmenistán, Ukrajina a Uzbekistán.

²⁸ Meziregionálními rozhovory se v této souvislosti rozumí dialog mezi členskými státy, ES a dotčenými třetími zeměmi.

²⁹ Což by rovněž mohlo zahrnovat Mezinárodní středisko pro vědu a techniku (ISTC) a Středisko pro vědu a techniku (STCU).

Nejvyšší prioritou bude posílení meziregionálních/dvoustranných rozhovorů ke stanovení rámce pro mezinárodní vědecko-technickou spolupráci, jakož i společné určení oblastí výzkumu ve společném zájmu a pro vzájemný prospěch. Tento dialog a partnerství ve vědě a technice představuje nejúčinnější způsob dosažení celosvětově a vzájemně dohodnutých cílů, pokud jde o regionálně a vnitrostátně specifické potřeby. Mezinárodní vědecko-technická spolupráce v rámcovém programu se tak návazně bude soudržně řídit vymezením integrovaných výzkumných politik vyplývajících z těchto rozhovorů a z dohod o vědecko-technické spolupráci.³⁰

Tyto iniciativy se provedou pomocí specifických činností mezinárodní spolupráce, které budou rozvíjet meziregionální rozhovory, přičemž budou probíhat konzultace se členskými státy, přidruženými zeměmi a partnerskými zeměmi mezinárodní spolupráce.

Toto určování priorit a definování politik vědecko-technické spolupráce bude mít přímé a měřitelné dopady na další činnosti určené pro mezinárodní vědecko-technickou spolupráci v rámci specifického programu Kapacity, a to zejména na tyto oblasti: posílení a rozvoj dohod o vědecko-technické spolupráci, partnerství vědecké a technické spolupráce, jakož i pozitivní účinek součinnosti na koordinaci vnitrostátních politik a činností týkajících se mezinárodní vědecko-technické spolupráce.

V rámci dohod o vědecko-technické spolupráci a v souladu se stanovenými prioritami se bude hlavní důraz klást na zjišťování nových prvků, na které je vhodné reagovat příslušnými akcemi a podporou na politické úrovni, jež se budou provádět v rámci jednotlivých témat.

Vědci se dále budou účastnit vnitrostátních výzkumných programů třetích zemí; tak budou moci recipročně získat znalosti o výzkumných systémech a kultuře třetích zemí a bude též možné plně využít možností dohod o vědecko-technické spolupráci. K tomu budou v souvislosti s rámcovým programem uhrazeny náklady na účast vědců z členských států a přidružených zemí na vnitrostátních výzkumných programech třetích zemí, pokud je taková účast ve společném zájmu a vyplývá z ní vzájemný prospěch. Tato spolupráce proběhne v souladu s pravidly hospodářské soutěže.

Společné projekty vyvinuté v rámci výše uvedených rozhovorů a dohod o vědecko-technické spolupráci budou vycházet z potřeb svých účastníků, budou značného rozsahu, pokud jde o partnerství, působnosti a financování, a budou mít i důležitý společensko-hospodářský dopad. Projekty se zaměří zejména na priority určené v průběhu politického dialogu vědecko-technické spolupráce v rámci regionálních fór a v každém regionu nebo ve skupinách partnerských zemí mezinárodní spolupráce proběhnou specifické výzvy. Výsledek těchto rozhovorů přispěje k určení priorit a potřeb pro specifické akce mezinárodní spolupráce v souvislosti s různými tématy ve specifickém programu Spolupráce.

- **Posílení a rozvoj partnerství vědecko-technické spolupráce, včetně strukturálních činností a sítí**

Bude se pokračovat v realizaci určených priorit a tyto priority budou převáděny do podoby akcí zakládáním nestranných partnerství vědecko-technické spolupráce zahrnujících různé zúčastněné strany (partneři z výzkumu, průmyslové sféry, vládních orgánů a občanské

³⁰ Příslušné dohody byly uzavřeny se všemi hlavními partnery v rámci průmyslových zemí nebo rozvíjejících se ekonomik, jakož i s téměř všemi zeměmi zahrnutými do evropské politiky sousedství, přičemž byly zohledněny zájmy Společenství.

společnosti) k budování kapacit ve výzkumu a pro výzkumné akce. Tato partnerství se ukázala jako nejvhodnější mechanismus k rozvinutí silných stránek těchto partnerů při využití účinku součinnosti. Tato partnerství budou vyžadovat mezioborový přístup, který se zaměří na rozmanité potřeby na globální a regionální úrovni a/nebo na úrovni jednotlivých států.

Rozvoj vědecko-technických partnerství bude založen na meziregionálním vedení a koordinaci politických iniciativ v definovaných prioritních oblastech. Povedou je řídicí skupiny složené z omezeného počtu zástupců z každého regionu, přičemž tyto skupiny budou otevřené všem partnerům v dotčených regionech a zohlední jejich zájmy a výzkumné kapacity. Tato partnerství budou podporovat společné výzkumné činnosti a trvalý politický dialog o účinnosti probíhající spolupráce, jakož i o určení budoucích potřeb.

- **Podpora koordinace vnitrostátních politik a činností týkajících se mezinárodní vědecko-technické spolupráce**

K podpoře/povzbuzení účinné strategie EU ve věci mezinárodní vědecké spolupráce na úrovni EU a k uskutečňování závazků, které vyplynou z vědecko-technických meziregionálních a dvoustranných rozhovorů, je nezbytně nutná trvalá koordinace vnitrostátních politik.

Tato spolupráce posílí účinnost a dopad probíhajících dvoustranných iniciativ vědecko-technické spolupráce mezi členskými státy a partnerskými zeměmi mezinárodní spolupráce a bude mezi nimi umocňovat pozitivní součinnost. Rovněž zvýší komplementaritu mezi činnostmi vědecko-technické spolupráce Společenství a členských států.

Tato spolupráce též dále usnadňováním inovativních programových přístupů a užší spoluprací mezi členskými státy a s nimi při vývoji a provádění soudržné vědecko-technické spolupráce v rámci EU podpoří provádění „sdílené představy“.

PŘÍLOHA II

PŘEDBĚŽNÉ ROZDĚLENÍ PROSTŘEDKŮ

Předběžné rozdělení mezi programy (v milionech EUR):

Kapacity

Výzkumné infrastruktury*	3 961
Výzkum prováděný ve prospěch malých a středních podniků**	1 901
Regiony znalostí	158
Výzkumný potenciál	554
Věda ve společnosti***	554
Činnosti v rámci mezinárodní spolupráce	358

CELKEM

7 486

* Včetně příspěvku ke grantu Evropské investiční bance, jak je uvedeno v příloze III. Úrokový výnos z tohoto příspěvku se připočte ve prospěch grantu Evropské investiční bance.

** Včetně částky pro iniciativu podle článku 169 v oblasti malých a středních podniků, které provádějí výzkum.

*** Včetně částky na podporu soudržného rozvoje politik.

PŘÍLOHA III

Finanční nástroj na sdílení rizik

V souladu s přílohou II poskytne Společenství grant (koordinální a podpůrná akce) Evropské investiční bance (EIB). Tento grant zvýšením možnosti řízení rizik ze strany banky přispěje k uskutečňování cíle Společenství, jímž je podpora investic soukromého sektoru do výzkumu, a umožní tak i) rozsáhlejší objem úvěrování EIB pro určitou míru rizika a ii) financování rizikovějších evropských akcí v oblasti VTR, než by bez takové podpory Společenství bylo možné.

Evropská investiční banka bude půjčovat finanční prostředky získané na mezinárodních finančních trzích v souladu s vlastními standardními pravidly, předpisy a postupy. Tento grant pak společně s vlastními prostředky použije na poskytování a přidělování kapitálu v rámci banky k pokrytí části rizik souvisejících s těmito úvěry na způsobilé rozsáhlé evropské akce v oblasti VTR.

Evropská investiční banka na základě svého finančního hodnocení posoudí úroveň finančních rizik a rozhodne o hodnotě poskytování nebo přidělování kapitálu. Posouzení a hodnocení rizik, jakož i následná rozhodnutí ohledně poskytování a přidělování kapitálu jsou běžnými postupy banky, které schvaluje a na něž dohlíží její akcionáři, a tyto postupy se kvůli příspěvku Společenství nebudou měnit. Pro Společenství z toho nevyplývá případná odpovědnost.

Tento grant bude hrazen ročně. Roční částka se stanoví v pracovních programech, přičemž se vezme v úvahu zpráva o činnosti a prognózy, které EIB předloží Společenství.

Dohoda o grantu, která se uzavře s EIB, stanoví smluvní podmínky, na jejichž základě lze používat finanční prostředky Společenství na poskytování a přidělování kapitálu. Bude mimo jiné zahrnovat tyto smluvní podmínky:

- Způsobilá témata a činnosti. S cílem zachovat rovnováhu mezi přispívajícími specifickými programy a jejich tématy a činnostmi může Společenství, aniž je dotčena možnost změny v souladu s článkem 7.2, smluvní cestou upravit podmínky způsobilosti související s jakýmkoli tématem nebo činností.
- Způsobilost rozsáhlých evropských akcí VTR. Rozvoj výzkumných infrastruktur hrazený ze strany Společenství v rámci tohoto specifického programu se zpravidla automaticky považuje za způsobilý. Další výzkumné infrastruktury lze též vzít v úvahu. V souladu s nařízením přijatým podle článku 167 Smlouvy stanoví dohoda o grantu rovněž procedurální ustanovení a zaručí Společenství možnost za určitých okolností vetovat využití grantu pro poskytování půjček navrhovaných ze strany EIB.
- Pravidla vymezení podílu finančního rizika krytého grantem Společenství a prahu rizika, při jehož překročení může EIB použít grant Společenství.
- Ujednání, jejichž prostřednictvím bude Společenství sledovat úvěrování EIB související s grantem.

PŘÍLOHA IV

Koordinace výzkumných programů, které nejsou programy Společenství

Níže je stanovena jedna iniciativa pro společné provádění vnitrostátních výzkumných programů; bude se na ni vztahovat zvláštní rozhodnutí na základě článku 169 Smlouvy. Během provádění sedmého rámcového programu mohou být určeny a navrhovány další iniciativy.

V případě tohoto rozhodnutí bude společně s organizační strukturou a vhodnými orgány řízení nezbytnými pro provádění akce vytvořena specifická struktura provádění. V souladu s přílohou II poskytne Společenství finanční podporu ve prospěch iniciativy a aktivně se zúčastní provádění takovými prostředky, jež jsou pro akci nejvhodnější.

- **Iniciativa podle článku 169 v oblasti malých a středních podniků, které provádějí výzkum**

Cílem bude zahájit a provádět společný program výzkumu a vývoje ve prospěch malých a středních podniků, které provádějí výzkum, aby tak byly rozšířeny jejich možnosti výzkumu a inovací. V návaznosti na projekt EUREKA bude tato iniciativa podněcovat a podporovat nadnárodní projekty výzkumu a vývoje vedené takovými malými a středními podniky. Tato iniciativa je doplňkem k jiným akcím zaměřeným na malé a střední podniky a prováděným v kontextu sedmého rámcového programu.

Společenství ve prospěch iniciativy poskytne finanční podporu a zúčastní se provádění takovými prostředky, jež jsou pro akci nejvhodnější.

LEGISLATIVNÍ FINANČNÍ VÝKAZ

1. NÁZEV NÁVRHU:

Návrh ROZHODNUTÍ RADY, kterým se přijímá specifický program pro výzkum, technický rozvoj a demonstrace: Kapacity (2007 až 2013)

2. RÁMEC ABM / ABB

VÝZKUM ...

3. ROZPOČTOVÉ LINIE

3.1. Rozpočtové linie (provozní linie a související linie na technickou a správní pomoc), včetně okruhů

02 02 06 Pilotní projekt: Regiony znalostí; 02 02 02 01 Výzkum a inovace; 08 08 01 02 Horizontální výzkumné činnosti zahrnující malé a střední podniky; 08 08 01 03 Specifická opatření na podporu mezinárodní spolupráce; 08 10 01 01 Výzkum a inovace; 08 10 01 03 Výzkumné infrastruktury; 08 10 01 04 Věda a společnost; 09 04 03 Výzkumné infrastruktury

(Konečná rozpočtová nomenklatura pro sedmý rámcový program bude stanovena v příhodné době.)

3.2. Doba trvání akce a finančního dopadu

Období let 2007 – 2013 s výhradou schválení nového rámce finančních výhledů.

3.3. Rozpočtové charakteristiky

Rozpočtová linie	Druh výdajů		Nové	Příspěvek ESVO	Příspěvky od kandidátských zemí	Okruh ve finančním výhledu
02, 06, 08, 09 a 11	Nepov.	Rozl. ³¹	ANO	ANO	ANO	č. [1a]
XX.01	Nepov.	Nerozl. ³²	ANO	NE	NE	č. [1a...]
XX.01.05	Nepov.	Nerozl.	ANO	ANO	ANO	č. [1a...]

³¹ Rozlišené položky.

³² Nerozlišené položky, dále jen „NP“.

4. SHRUTÍ ZDROJŮ

4.1. Finanční zdroje

4.1.1. Shrnutí položek závazků (PZ) a položek plateb (PP)³³

v milionech EUR (zaokrouhлено na 3 desetinná místa)

Druh výdajů	Oddíl č.		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Celkem
Provozní výdaje³⁴										
Položky závazků (PZ)	8.1	a	4 955,289	6 450,321	7 929,201	9 553,215	11 203,503	12 811,940	14 568,946	67 472,416
Položky plateb (PP)		b	1 982,116	4 066,715	6 097,835	7 985,639	9 578,238	11 189,390	26 572,482 ³⁵	67 472,416
Správní výdaje jako součást referenční částky³⁶										
Technická a správní pomoc (NP)	8.2.4	C	706,648	720,781	735,196	749,900	764,898	780,196	795,800	5 253,418
CELKOVÁ REFERENČNÍ ČÁSTKA										
Položky závazků		a + c	5 661,937	7 171,102	8 664,398	10 303,115	11 968,401	13 592,136	15 364,746	72 725,834
Položky plateb		b + c	2 688,764	4 787,496	6 833,031	8 735,539	10 343,136	11 969,586	27 368,282 ³⁷	72 725,834
Správní výdaje nezahrnuté do referenční částky³⁸										
Lidské zdroje a související výdaje (NP)	8.2.5 d		11,633	11,866	12,103	12,345	12,592	12,844	13,101	86,483
Správní náklady kromě lidských zdrojů a souvisejících nákladů nezahrnuté do referenční částky (NP)	8.2.6 e		0,807	0,824	0,840	0,857	0,874	0,891	0,909	6,002

³³ Tato čísla se vztahují na výdaje na celý rámcový program ES (viz KOM(2005) 119 v konečném znění).

³⁴ Výdaje, které nespádají pod kapitolu xx 01 příslušné hlavy xx.

³⁵ Položky plateb se vztahují k roku 2013 a následujícím rokům.

³⁶ Výdaje v rámci článku xx 01 05 hlavy xx.

³⁷ Položky plateb se týkají roku 2013 a následujících let.

³⁸ Výdaje v rámci kapitoly xx 01 kromě článků xx 01 05.

Celkové předběžné finanční náklady intervence

PZ CELKEM, včetně nákladů na lidské zdroje	a+c +d +e	5 674,377	7 183,791	8 677,340	10 316,316	11 981,867	13 605,871	15 378,756	72 818,319
PP CELKEM, včetně nákladů na lidské zdroje	b+c +d +e	2 701,204	4 800,186	6 845,974	8 748,741	10 356,602	11 983,321	27 382,292	72 818,319

Podrobnosti o spoluúčasti

Pokud financování návrhu předpokládá spoluúčast členského státu či jiných subjektů (uveďte, o které se jedná), je třeba v níže uvedené tabulce vyplnit odhadovanou výši finanční spoluúčasti (pokud se předpokládá finanční spoluúčast jiných subjektů, lze doplnit další řádky):

v milionech EUR (zaokrouhлено na 3 desetinná místa)

Spolufinancující subjekt		Rok n	n +1	n +2	n +3	n +4	n + 5 a násl.	Celkem
	f							
PZ CELKEM, včetně spolufinancování	a+c +d+ e+f							

4.1.2. Slučitelnost s finančním plánem

- Návrh je slučitelný s příštím finančním plánem (sdělení Komise KOM(2004) 101 z února 2004 o finančním výhledu 2007–2013).
- Návrh si vyžádá změnu plánu a úpravu příslušného okruhu finančního výhledu.
- Návrh si může vyžádat uplatnění ustanovení interinstitucionální dohody³⁹ (tj. nástroje pro flexibilitu nebo revizi finančního výhledu).

4.1.3. Finanční dopady na straně příjmů

- Návrh nemá žádné finanční dopady na příjmy.
- Návrh má finanční dopady na příjmy s následujícím účinkem:

Některé přidružené státy mohou přispívat na financování rámcových programů.

³⁹ Viz body 19 a 24 interinstitucionální dohody.

V souladu s článkem 161 finančního nařízení může Společné výzkumné středisko získávat příjmy z různých druhů soutěžních činností a z ostatních služeb poskytovaných vnějším subjektům.

V souladu s článkem 18 finančního nařízení lze některé příjmy použít pro financování zvláštních výdajů.

v milionech EUR (zaokrouhloeno na 1 desetinné místo)

Rozpočtová linie	Příjmy	Před akcí [rok n-1]	Situace po skončení akce						
			[rok n]	[n+1]	[n+2]	[n+3]	[n+4]	[n+5]	
	a) <i>Příjmy v absolutním vyjádření</i>								
	b) <i>Změna v příjmech</i>	Δ							

4.2. Lidské zdroje – pracovníci na plný úvazek (včetně úředníků, dočasných zaměstnanců a externích pracovníků) – viz podrobnosti v bodě 8.2.1.

Roční potřeba	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Celková potřeba lidských zdrojů ⁴⁰	1 848	1 848	1 848	1 848	1 848	1 848	1 848

5. CHARAKTERISTIKY A CÍLE

5.1. Potřeba, která má být uspokojena v krátkodobém nebo dlouhodobém horizontu

Tento specifický program se zaměřuje na potřebu zvýšit excelenci výzkumných a inovačních kapacit v celé Evropě. Tyto potřeby budou uspokojovány podporováním moderní a účinné výzkumné infrastruktury, posilováním inovační kapacity malých a středních podniků, podporou výzkumného potenciálu evropských regionů, realizací plného výzkumného potenciálu rozšířené Unie, vytvářením účinné a demokratické evropské znalostní společnosti, která bude moci zastávat přední místo ve světovém měřítku.

⁴⁰ Čísla v tabulce se vztahují pouze na zaměstnance placené podle plánu pracovních míst pro všechny nepřímé akce, za něž odpovídají GR RTD, INFSO, TREN, ENTR a FISH. Proto tato čísla nezahrnují pracovní místa uvedená v plánu pracovních míst financovaná z operativního rozpočtu a pracovní místa uvedená v plánu pracovních míst SVS (viz dokumenty KOM(2005) 439 a 445 v konečném znění).

5.2. Přidaná hodnota intervence Společenství, provázanost návrhu s dalšími finančními nástroji a možná součinnost

Tento specifický program je navržen tak, aby maximalizoval pákový efekt a dopad výdajů na výzkum na evropské úrovni v rámci dostupného rozpočtu s výraznou návazností a s podstatnými novými přístupy vytvářejícími kapacitu pro výzkumnou excelenci zítřka. Ve vhodných případech se bude usilovat o součinnost a komplementaritu s jinými politikami a programy Společenství.

5.3. Cíle, očekávané výsledky a související ukazatele návrhu v kontextu rámce ABM

Tento specifický program rozšíří výzkumné a inovační kapacity v celé Evropě a zajistí jejich optimální využívání. Cílů bude dosaženo iniciativami v šesti níže vyjmenovaných oblastech (další podrobnosti ohledně jejich cílů jsou uvedeny v příloze I):

- optimalizace využití a rozvoje výzkumných infrastruktur;
- posílení inovačních kapacit malých a středních podniků a jejich schopnosti mít z výzkumu prospěch;
- podpora vývoje regionálních uskupení zaměřených na výzkum;
- uvolnění výzkumného potenciálu v „konvergenčních“ a nejuvzdálenějších regionech EU;
- vzájemné přiblížení vědy a společnosti v zájmu harmonické integrace vědy a techniky do evropské společnosti; a
- horizontální akce a opatření na podporu mezinárodní spolupráce.

Tento specifický program rovněž podpoří soudržný rozvoj výzkumných politik.

Ukazatele výkonnosti se budou rozvíjet na třech úrovních: Kvantitativní a kvalitativní ukazatele, které ukazují cestu nebo směr vědeckého a technického pokroku jako např. nové normy a nástroje, vědecké technologie, patentové přihlášky a licenční smlouvy, nové produkty, postupy a služby.

Ukazatele řízení pro interní sledování výkonnosti a pro podporu rozhodování vedoucích řídicích pracovníků. Mohou zahrnovat úroveň plnění rozpočtu, dobu do uzavření smlouvy a dobu do platby.

Ukazatele výstupů (dopadů) pro posouzení celkové účinnosti výzkumu ve srovnání s cíli na vysoké úrovni. Sem by mohlo patřit posouzení rámcového programu na celkové úrovni (např. účinek na dosažení cílů z Lisabonu, z Göteborgu, Barcelony a jiných cílů) či posouzení na úrovni specifického programu (např. příspěvek k vědecké a technické a rovněž hospodářské výkonnosti EU).

5.4. Způsob provádění (orientační)

Níže uveďte zvolené způsoby provedení akce.

Centralizované řízení

- přímo ze strany Komise
- nepřímo z titulu delegované pravomoci na:
 - výkonné agentury
 - subjekty, které Společenství zřídila a o nichž se zmiňuje článek 185 finančního nařízení
 - vnitrostátní veřejné subjekty / subjekty pověřené veřejnou službou

Sdílené nebo decentralizované řízení

- spolu s členskými státy
- spolu s třetími zeměmi

Společné řízení s mezinárodními organizacemi (uveďte s kterými)

Příslušné poznámky:

Komise navrhuje centralizované řízení tohoto programu, a to jak přímo Komisí, tak nepřímo z titulu delegované pravomoci na výkonnou agenturu nebo na struktury vytvořené na základě článku 169 nebo 171 Smlouvy.

O řídicích strukturách pro akce odvozené od článku 169 nebo článku 171 Smlouvy – především pokud jde o rozsáhlé iniciativy s různými zdroji financování a včetně rozvoje nových infrastruktur v evropském zájmu – se bude rozhodovat případ od případu podle specifických vlastností dotčené akce, tyto struktury budou vytvářeny z rozhodnutí zřizujících akce a budou zahrnovat řízení vně útvarů Komise.

Režimy specifické pro malé a střední podniky (výzkum pro malé a střední podniky a výzkum pro jejich sdružení) se vyznačují činnostmi, které vytvářejí velké množství menších operací, ale u nichž vazba mezi podrobným sledováním skutečně financovaných projektů a rozvojem politiky v oblasti vědy a techniky není přímá nebo neexistuje vůbec. Řízením těchto činností bude pověřena výkonná agentura, která bude spravovat výzvy a příjem návrhů, přijímat nástroje pro plnění rozpočtu, uzavírat smlouvy, udělovat granty, zabývat se řízením a platbami na úrovni jednotlivých projektů, jakož i sbírat, analyzovat a odesílat Komisi veškeré informace potřebné pro vedení provádění programu. Komise zajistí politickou kontrolu a přípravu postupů a pracovních programů. Zpětnou vazbu na pracovní program, budoucí programy a jiné politické iniciativy bude Komise zajišťovat prostřednictvím monitorování a přezkumu na úrovni portfolia projektů nebo na úrovni podprogramů.

U jiných částí programu, kde vazba mezi podrobným sledováním skutečně financovaných projektů a rozvojem politiky v oblasti vědy a techniky je zřetelná, bude správou výzev a hodnocením pověřena výkonná agentura, která bude mimo jiné zodpovídat za příjem a za správu a řízení předložených návrhů, zvaní odborných hodnotitelů (vybraných Komisí) a úhradu jejich honoráře, poskytování logistické podpory při hodnocení návrhů, jakož i za kontrolu finanční životaschopnosti a zajišťování statistických výpočtů. I do budoucna bude možné zadávat specifické úkoly soukromým společnostem (např. pokud jde o vývoj, provozování a podporu nástrojů IT). Hodnocení, uzavírání smluv a řízení příslušných projektů zajistí útvary Komise, aby tak byla zachována úzká spojitost mezi takovými činnostmi a vymezením politiky.

6. MONITOROVÁNÍ A HODNOCENÍ

Hlediska monitorování a hodnocení jsou stanovena v legislativním finančním výkazu návrhu sedmého rámcového programu, KOM(2005) 119 v konečném znění.

7. OPATŘENÍ PROTI PODVODŮM

Rovněž je zapotřebí přijmout vhodná opatření k zamezení nesrovnalostí a podvodů a podniknout nezbytné kroky k zpětnému získání ztracených, neoprávněně vyplacených nebo nesprávně použitých prostředků v souladu s nařízením Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 ze dne 25. června 2002, kterým se stanoví finanční nařízení o souhrnném rozpočtu Evropských společenství⁴¹, nařízením Komise (ES, Euratom) č. 2342/2002 ze dne 23. prosince 2002 o prováděcích pravidlech k nařízení Rady č. 1605/2002⁴², nařízením Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 ze dne 18. prosince 1995 o ochraně finančních zájmů Evropských společenství⁴³, nařízením Rady (ES, Euratom) č. 2185/96 ze dne 11. listopadu 1996 o kontrolách a inspekcích na místě prováděných Komisí za účelem ochrany finančních zájmů Evropských společenství proti podvodům a jiným nesrovnalostem⁴⁴ a nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 o vyšetřování prováděném Evropským úřadem pro boj proti podvodům (OLAF)⁴⁵.

⁴¹ Úř. věst. L 248, 16.9.2002, s. 1.

⁴² Úř. věst. L 357, 31.12.2002, s. 1.

⁴³ Úř. věst. L 312, 23.12.1995, s. 1.

⁴⁴ Úř. věst. L 292, 15.11.1996, s. 2.

⁴⁵ Úř. věst. L 136, 31.5.1999, s. 1.

8. PODROBNOSTI O ZDROJÍCH

8.1. Cíle návrhu z hlediska jejich finanční náročnosti

Položky závazků v milionech EUR (zaokrouhleno na 3 desetinná místa)

(Je třeba uvést cílové okruhy, akce a výstupy)	Rok 2007		Rok 2008		Rok 2009		Rok 2010		Rok 2011		Rok 2012		Rok 2013		CELKEM	
	Počet výstupů	Náklady celkem	Počet výstupů	Náklady celkem	Počet výstupů	Náklady celkem	Počet výstupů	Náklady celkem	Počet výstupů	Náklady celkem	Počet výstupů	Náklady celkem	Počet výstupů	Náklady celkem	Počet výstupů	Náklady celkem
PROVOZNÍ CÍL Č. 1 ⁴⁶ VÝZKUMNÁ INFRASTRUKTURA		302,987		386,889		469,886		560,992		653,570		743,812		842,365		3 960,500
PROVOZNÍ CÍL Č. 2 ⁴⁶ VÝZKUM PROVÁDĚNÝ ZE STRANY MALÝCH A STŘEDNÍCH PODNIKŮ A PRO NĚ		145,434		185,707		225,545		269,276		313,714		357,030		404,275		1 900,980

⁴⁶ Jak je popsáno v oddílu 5.3.

PROVOZNÍ CÍL Č. 3 ⁴⁶ REGIONY ZNALOSTÍ	12,119 15,476 18,795 22,440 26,143 29,752 33,690								158,415							
PROVOZNÍ CÍL Č. 4 ⁴⁶ VÝZKUMNÝ POTENCIÁL	42,418 54,164 65,784 78,539 91,500 104,134 117,851								554,390							
PROVOZNÍ CÍL Č. 5 ⁴⁶ VĚDA A SPOLEČNOST	42,418 54,164 65,784 78,539 91,500 104,134 117,851								554,390							
PROVOZNÍ CÍL Č. 6 ⁴⁶ MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE	27,560 34,966 42,410 50,605 58,957 67,089 76,003								357,590							
NÁKLADY CELKEM		572,937		731,365		888,205		1 060,391		1 235,383		1 405,950		1 592,035		7 486,265

8.2. Správní výdaje

8.2.1. Počet a druh lidských zdrojů

Pracovní místa		Personál použitý k řízení akce ze stávajících a/nebo dodatečných zdrojů (počet pracovních míst/plných pracovních úvazků)						
		Rok 2007	Rok 2008	Rok 2009	Rok 2010	Rok 2011	Rok 2012	Rok 2013
Úředníci nebo dočasní zaměstnanci ⁴⁷ (XX 01 01)	A*/AD							
	B*, C*/AST							
Personál financovaný ⁴⁸ dle čl. XX 01 02								
Jiný personál ⁴⁹ financovaný dle čl. XX 01 05	A*/AD							
	B*, C*/AST							
CELKEM⁵⁰		1 848	1 848	1 848	1 848	1 848	1 848	1 848

8.2.2. Popis úkolů, které se odvíjejí z akce

Provádění rámcového programu

8.2.3. Původ lidských zdrojů (statutární pracovní místa)

(V případě více zdrojů uveďte vždy počet pracovních míst z každého zdroje)

- Pracovní místa vyčleněná v současnosti na řízení programu, který má být nahrazen nebo prodloužen
- Pracovní místa předběžně vyčleněná v rámci procesu RSP / PNR na rok 2006
- Pracovní místa nárokováná pro příští proces přípravy RSP / PNR
- Pracovní místa převáděná ze stávajících zdrojů v rámci řídicího útvaru (interní přeobsazování)

⁴⁷ Tyto náklady NEJSOU zahrnuty v referenční částce.

⁴⁸ Tyto náklady NEJSOU zahrnuty v referenční částce.

⁴⁹ Tyto náklady jsou zahrnuty do referenční částky.

⁵⁰ Čísla v tabulce se vztahují pouze na zaměstnance placené podle plánu pracovních míst pro všechny nepřímé akce, za něž odpovídají GR RTD, INFOS, TREN, ENTR a FISH. Proto tato čísla nezahrnují pracovní místa uvedená v plánu pracovních míst financovaná z operativního rozpočtu a pracovní místa uvedená v plánu pracovních míst SVS (viz dokumenty KOM(2005) 439 a 445 v konečném znění).

Pracovní místa požadovaná pro rok n, avšak neplánovaná v procesu RSP / PNR dotyčného roku

8.2.4. *Další správní výdaje zahrnuté v referenční částce (XX 01 05 – Výdaje na správu a řízení)⁵¹*

v milionech EUR (zaokrouhloeno na 3 desetinná místa)

Rozpočtová linie (číslo a okruh)	Rok 2007	Rok 2008	Rok 2009	Rok 2010	Rok 2011	Rok 2012	Rok 2013	CELKEM
Statutární zaměstnanci								
xx.01 05 01	304,222	310,306	316,513	322,843	329,300	335,886	342,603	2 261,673
Externí pracovníci								
xx.01 05 02	205,478	209,587	213,779	218,055	222,415	226,863	231,401	1 527,577
Ostatní správní výdaje								
xx.01 05 03	196,948	200,888	204,904	209,002	213,183	217,447	221,796	1 464,167
Technická a správní pomoc celkem	706,648	720,781	735,196	749,900	764,898	780,196	795,800	5 253,418

8.2.5. *Finanční náklady na lidské zdroje a související náklady nezahrnuté v referenční částce*

v milionech EUR (zaokrouhloeno na 3 desetinná místa)

Druh lidských zdrojů	Rok 2007	Rok 2008	Rok 2009	Rok 2010	Rok 2011	Rok 2012	Rok 2013	CELKEM
Úředníci nebo dočasní zaměstnanci (08 0101 a)	11,633	11,866	12,103	12,345	12,592	12,844	13,101	86,483
Personál financovaný dle čl. XX 01 02 (pomocný, detašovaný, smluvní personál atd.)								
Náklady na lidské zdroje a související náklady celkem (NEZAHRNUTÉ do referenční částky)	11,633	11,866	12,103	12,345	12,592	12,844	13,101	86,483

⁵¹ Tato čísla se vztahují na výdaje na celý rámcový program ES (viz KOM(2005) 119 v konečném znění).

Výpočet – *Správní výdaje*

Byly vypočteny při zohlednění následujících předpokladů:

- počet úředníků, pokud jde o bývalou část A rozpočtu, zůstává na úrovni roku 2006,
- výdaje se každý rok zvýší o 2 % podle předpokládané inflace v souladu s Fiche 1 REV (pracovní dokument útvarů Komise týkající se finančního výhledu),
- počítá se s částkou 108 000 EUR na každého úředníka a 70 000 EUR na externího pracovníka (ceny z roku 2004).

Výpočet – *Personál financovaný dle článku XX 01 02*

Zde je třeba případně uvést odkaz na bod 8.2.1.

8.2.6 Další správní výdaje nezahrnuté do referenční částky⁵²

v milionech EUR (zaokrouhлено na 3 desetinná místa)

	Rok 2007	Rok 2008	Rok 2009	Rok 2010	Rok 2011	Rok 2012 a 2013	CELKEM
XX 01 02 11 01 – Služební cesty	0,320	0,326	0,333	0,339	0,346	0,713	2,376
XX 01 02 11 02 – Schůze a konference	0,010	0,010	0,011	0,011	0,011	0,023	0,076
XX 01 02 11 03 – Výbory ⁵³	0,478	0,487	0,497	0,507	0,517	1,065	3,550
XX 01 02 11 04 – Studie a konzultace							
XX 01 02 11 05 – Informační systémy							
2 Ostatní výdaje na řízení celkem (XX 01 02 11)							
3 Ostatní výdaje správního charakteru (upřesněte i s odkazem na rozpočtovou linii)							
Správní výdaje celkem, kromě lidských zdrojů a souvisejících nákladů (NEZAHRNUTÉ do referenční částky)	0,807	0,824	0,840	0,857	0,874	1,801	6,002

⁵² Tato čísla se vztahují na výdaje na celý rámcový program ES (viz KOM(2005) 119 v konečném znění).

⁵³ Výbor EPVPV.

Výpočet – *Další správní výdaje nezahrnuté do referenční částky*

Tato čísla jsou odhadnuta na základě požadavků GŘ pro výzkum pro rok 2006 zvýšených o 2 % v souvislosti s předpokládanou roční inflací (Fiche 1 REV).

Potřeby lidských a správních zdrojů by měly být pokryty v rámci přidělů poskytnutých řídicímu generálnímu ředitelství v rámci postupu pro roční přiděly. Při přidělování pracovních míst je třeba zohlednit případné přerozdělení pracovních míst mezi odděleními na základě nových finančních výhledů.